

Prognóza vývoje vnitřní bezpečnosti se zaměřením na vybranou problematiku

Michal Pokorný

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
Ústav bezpečnostního inženýrství

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Michal Pokorný**
Osobní číslo: **A17172**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Prognóza vývoje vnitřní bezpečnosti České republiky se zaměřením na vybranou problematiku**
Téma práce anglicky: **Prognosis of the Development of Internal Security of the Czech Republic with a Focus on Selected Issues**

Zásady pro vypracování

1. Uveďte základní terminologii k dané problematice.
2. Rozeberte situaci vnitřní bezpečnosti České republiky v obecné rovině.
3. Popište státní bezpečnostní složky se zaměřením na vnitřní bezpečnost.
4. Rozeberte situaci vnitřní bezpečnosti České republiky se zaměřením na vybranou problematiku.
5. Zpracujte a uveďte prognózu vývoje vybrané problematiky.

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. KOMENDA, Jan. Zbraně a střelivo mezi paragrafy. 1. vyd. Modřice: Josef Tůma, 2003. 266 s. ISBN 8086687031.
2. VOKUŠ, Jiří. Policie České republiky = Police of the Czech Republic : pomáhat a chránit. 1. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. 84 s. ISBN 9788025460986.
3. JANOŠEC, Josef. Bezpečnost a obrana České republiky 2015 – 2025. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2005. 200 s. ISBN 8072783033.
4. Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Praha, 2015, *Bezpečnostní strategie České Republiky 2015*. 24 s. ISBN 978-80-7441-005-5.
5. TVRDÁ, Kateřina. Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na přípa-dech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska. 1. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury : Masarykova univerzita, 2018. 273 stran. Politologická řada, svazek č. 70. ISBN 9788073254650.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Dora Lapková, PhD.**
Ústav bezpečnostního inženýrství
Konzultant bakalářské práce: **Ing. Jan Valouch, Ph.D.**
Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce: 7. prosince 2019
Termín odevzdání bakalářské práce: 25. května 2020

L.S.

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

Ing. Jan Valouch, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 7. prosince 2019

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 11.8.2020

Michal Pokorný, v. r.
podpis

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá prognózou bezpečnosti s ohledem na vybranou problematiku. Poskytuje ucelený přehled v oblasti vnitřní bezpečnosti České republiky a seznamuje s předpovědí vývoje objektivní budoucnosti ve vztahu k dané bezpečnostní problematice. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části analyzuje současný stav bezpečnosti v České republice včetně vlivů a sil, které jej ovlivňují. V praktické části byly vytvořeny scénáře vývoje s ohledem na danou problematiku a byl vyhodnocen jejich případný dopad na vnitřní bezpečnost České republiky.

Klíčová slova: prognóza, bezpečnost, scénář, zbraň, zbraňová politika, Česká republika

ABSTRACT

This Bachelor's thesis addresses the prognosis of security with regard to selected problematics. It provides a comprehensive overview in the field of interior security of Czech Republic and it familiarizes with a forecast of objective future developments in relation to the given security issues. Thesis is divided into theoretical and practical parts. In the theoretical part, I analyse the current state of security within Czech Republic including influences and powers which affect it. In the practical part, scenarios of development with respect to the given issues were created and their potential impact on the security of Czech Republic was evaluated.

Key words: prognosis, security, scenario, weapon/arm, politics of weapons, Czech Republic

Poděkování:

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Doře Lapkové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady, připomínky a za možnost osobních konzultací.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE A POJMY K DANÉ PROBLEMATICE.....	13
1.1 BEZPEČNOST.....	13
1.2 ZBRAŇ	14
1.2.1 STŘELNÁ ZBRAŇ.....	14
1.2.2 PALNÁ ZBRAŇ	14
1.2.3 STŘELIVO.....	15
1.3 NUTNÁ OBRANA A KRAJNÍ NOUZE	16
1.3.1 KRAJNÍ NOUZE	17
1.3.2 NUTNÁ OBRANA.....	17
1.4 ASPEKTY VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI.....	18
1.4.1 POLITICKÝ SYSTÉM A GEOPOLITICKÁ SITUACE.....	18
1.4.2 OBYVATELSTVO.....	18
1.4.3 EKONOMICKÁ SITUACE.....	19
1.5 ZÁVĚR	20
2 VNITŘNÍ BEZPEČNOST ČR.....	22
2.1 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ STÁTU	22
2.1.1 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA STÁTU	23
2.1.2 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČR.....	23
2.1.2.1 Prezident ČR	23
2.1.2.2 Parlament ČR	24
2.1.2.3 Vláda ČR.....	24
2.1.2.4 Bezpečnostní rada státu	24
2.1.3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	25
2.1.4 BEZPEČNOSTNÍ ZÁJMY A HROZBY.....	26
2.1.5 VNĚJŠÍ BEZPEČNOST	28
2.2 PROBLEMATIKA VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI.....	28
2.2.1 KRIMINALITA.....	29
2.2.1.1 Organizovaný zločin.....	30
2.2.1.2 Kyberkriminalita.....	31
2.2.2 EXTRÉMISMUS	32
2.2.2.1 Extrémistická hnutí v ČR.....	33
2.2.3 TERORISMUS.....	34
2.3 ČLENSTVÍ V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH.....	35

2.3.1	NATO	35
2.3.2	EU.....	36
2.3.3	OSN	36
2.3.4	OBSE.....	37
2.3.5	INTERPOL A EUROPOL.....	37
2.4	ZÁVĚR	37
3	VNITŘNÍ BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY.....	39
3.1	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	39
3.1.1	SLUŽBA POŘÁDKOVÉ POLICIE.....	40
3.1.2	POŘÁDKOVÉ, ZÁSAHOVÉ A POHOTOVOSTNÍ JEDNOTKY, PRVOSLEDOVÉ HLÍDKY	40
3.1.3	SLUŽBA DOPRAVNÍ POLICIE.....	41
3.1.4	SLUŽBA CIZINECKÉ POLICIE	41
3.1.5	SLUŽBA PRO ZBRANĚ A BEZPEČNOSTNÍ MATERIÁL	41
3.1.6	OPERAČNÍ STŘEDISKA	42
3.1.7	SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ	42
3.1.8	LETECKÁ SLUŽBA.....	43
3.1.9	KRIMINALISTICKO-TECHNICKÁ A ZNALECKÁ SLUŽBA	43
3.1.10	ÚTVAR RYCHLÉHO NASAZENÍ	44
3.1.11	ÚTVAR PRO OCHRANU PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY A OCHRANÁ SLUŽBA	44
3.2	CELNÍ SPRÁVA.....	45
3.3	GENERÁLNÍ INSPEKCE OZBROJENÝCH SBORŮ.....	45
3.4	OBCENÍ POLICIE	45
3.5	BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA	46
3.6	NÁRODNÍ BEZPEČNOSTNÍ ÚŘAD	47
3.7	CENTRUM PROTI TERORISMU A HYBRIDNÍM HROZBÁM.....	47
3.8	FINANČNÍ ANALYTICKÝ ÚTVAR.....	48
3.9	ÚŘAD PRO ZAHRANIČNÍ STYKY A INFORMACE	48
3.10	NÁRODNÍ ÚŘAD PRO KYBERNETICKOU A INFORMAČNÍ BEZPEČNOST.....	48
3.11	ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	49
3.12	ZÁVĚR	50
4	ZBRAŇOVÁ POLITIKA V ČR.....	52
4.1	HISTORIE.....	52
4.2	ZÁKON Č. 119/2002 SB.....	53

4.3	KATEGORIE ZBRANÍ	54
4.3.1	ZBRANĚ KATEGORIE A	55
4.3.2	ZBRANĚ KATEGORIE B.....	55
4.3.3	ZBRANĚ KATEGORIE C.....	56
4.3.4	ZBRANĚ KATEGORIE D	56
4.4	ZBROJNÍ PRŮKAZ	56
4.4.1	PODMÍNKY ZÍSKÁNÍ ZBROJNÍHO PRŮKAZU	57
4.4.1.1	Věková hranice a svéprávnost.....	57
4.4.1.2	Zdravotní způsobilost	58
4.4.1.3	Odborná způsobilost	58
4.4.1.4	Bezúhonnost a spolehlivost.....	59
4.5	ZBROJNÍ LICENCE	60
4.6	POČTY ZBRANÍ A ZBROJNÍCH PRŮKAZŮ V ČR	60
4.6.1	TRENDY PODLE SKUPIN ZBROJNÍHO PRŮKAZU.....	61
4.7	VNITŘNÍ BEZPEČNOST S OHLEDEM NA ZBRAŇOVOU POLITIKU	62
4.8	ZÁVĚR	63
II	PRAKTICKÁ ČÁST	64
5	PROGNÓZA BEZPEČNOSTI	65
5.1	NÁVRH NOVÉHO ZÁKONA O ZBRANÍCH	65
5.1.1	SKUPINY ZBROJNÍHO OPRÁVNĚNÍ	66
5.1.2	ZBROJNÍ LICENCE	66
5.1.3	KATEGORIE ZBRANÍ.....	66
5.1.4	STŘELIVO.....	67
5.1.5	DOPLŇKY A SOUČÁSTI ZBRANÍ.....	68
5.2	NÁVRH ZÁKONA O NAKLÁDÁNÍ SE ZBRANĚMI V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI	68
5.3	SCÉNÁŘ Č. 1 – NEDOJDE K PŘIJETÍ NOVÉHO ZÁKONA O ZBRANÍCH	69
5.4	SCÉNÁŘ Č. 2 – DOJDE K PŘIJETÍ NOVÉHO ZÁKONA O ZBRANÍCH A TENTO STAV BUDE SETRVÁVAT	70
5.5	SCÉNÁŘ Č. 3 – DOJDE K DALŠÍMU OMEZENÍ NABÝVÁNÍ ZBRANÍ	72
5.5.1	DOPAD NA KRIMINALITU	73
5.6	TERORISMUS A PALNÉ ZBRANĚ V EU	74
5.7	VLASTNÍ KOMENTÁŘ	78
5.8	ZÁVĚR	79
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	89
SEZNAM TABULEK	91

ÚVOD

Problematika bezpečnosti patří k nejčastěji skloňovaným otázkám současnosti. Bezpečnost státu je stále více vymezena schopností čelit hrozbám společenského i přírodního charakteru, přičemž jejich hranice není jednoznačně vymezena, hrozby se vzájemně prolínají a přerůstají jedna v druhou. Je to právě stav vnitřní bezpečnosti, který ovlivňuje každodenní život občanů v České republice. Zbraňová politika je jedním z důležitých aspektů, které vnitřní bezpečnost ovlivňují. Toto téma jsem si vybral proto, že zbraně a vojenská historie jsou mým koníčkem a zbraně považuji za důmyslné důkazy lidské technické dovednosti. V poslední době se v České republice otevírají otázky vlivu držení zbraní na bezpečnost, a to jak ve smyslu pozitivním, tak i v negativním, zejména s ohledem vlivu zbraní na vnitřní pořádek a garanci právního státu. Jedním z předpokladů fungování současné společnosti je vyloučení násilí jako prostředku k dosahování cílů, avšak je evidentní, že tento stav nelze trvale udržet bez násilného zásahu vůči těm, kteří ho narušují. Zbraně se staly morálně neutrálním prostředkem, který je stejně rizikový jako nezbytný, mohou být zneužity k páchání násilí, stejně tak k jeho zabránění. Cílem této práce je poskytnout obraz o situaci vnitřní bezpečnosti v České republice (ČR), popsat současnou zbraňovou politiku a nastínit možnosti dalšího vývoje včetně možných dopadů na vnitřní bezpečnost.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se skládá z několika kapitol. První kapitola popisuje základní terminologii a pojmy k dané problematice. Druhá kapitola se zabývá stavem a fungováním vnitřní bezpečnosti v České republice, popisuje bezpečnostní zájmy a hrozby a rozebírá problematiku vnitřní bezpečnosti. Třetí kapitola se věnuje vnitřním bezpečnostním složkám v České republice, zejména Policii České republiky a zpravodajským službám s vnitřním polem působnosti. Ve čtvrté kapitole je popsána zbraňová politika v ČR, včetně současného zákona o zbraních, možností nabývání palných zbraní občany a podmínek, které toto nabývání umožňují. Praktická část se zaměřuje na směry možného vývoje v problematice zbraňové politiky a rozebírá vlivy na ně působící.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE A POJMY K DANÉ PROBLEMATICE

V oblasti bezpečnosti a bezpečnostního prostředí přetrvává částečná nejasnost pojmů a termínů a probíhá odborná debata o jejich formulačním zpřesňování. Problémy terminologických nejasností spočívají spíše v používání obecných pojmů, které jsou součástí obecného jazyka, než ve specializované a konkretizující terminologii.

1.1 Bezpečnost

Bezpečnost můžeme definovat mnoha způsoby. Lze konstatovat, že bezpečnost je stav, kdy je riziko (možná újma), plynoucí z bezpečnostních hrozeb, minimalizováno na akceptovatelnou úroveň. Jiná definice říká, že bezpečnost je „stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru snížena rizika pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k jejich eliminaci efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.“ [1] V oblasti bezpečnosti jsou uplatňovány především tyto principy a zásady:

- Bezpečnost neexistuje sama o sobě, ale je vždy vztažena ke konkrétnímu zájmovému objektu
- Akceptovatelná úroveň rizika je dána normou, rozhodnutím nebo pocitem
- K narušení bezpečnosti může dojít úmyslně, nedbalostí nebo náhodně
- Bezpečnost závisí na vnějších a vnitřních faktorech
- Bezpečnost lze ovlivnit přijetím účelových opatření. Preventivní opatření snižují četnost a represivní opatření velikost újmy
- Bezpečnost se zajišťuje v těch oblastech, na nichž se shodne společnost [2]

Typy bezpečnosti se mohou lišit v charakteru svého působení, oblasti zaměření a ve výsledcích své činnosti. Analýzami jednotlivých druhů bezpečnosti byly určeny typy bezpečnosti dle zaměření:

- Ochrana podmínek – spočívá ve vytvoření podmínek k zajištění cílové funkce zájmového objektu. Na cílové funkci se nepodílí.
- Vládnutí – realizuje se pomocí opatření vztažených k naplnění cílové funkce zájmového objektu. Zájmový objekt má cílovou funkci zajištění bezpečnosti.

- Tvorba strategií – představuje nástroj k utváření konceptů, cílů, principů a politik pro realizaci bezpečnosti v budoucnosti, určuje směr vývoje a stanovuje prostředky pro budoucí realizaci. [2]

1.2 Zbraň

Zbraň lze definovat jako nástroj, případně zařízení určené k ranivému účinku na živý organismus nebo k ničení objektů. Z vojenského hlediska je zbraň zařízení nebo prostředek používaný v boji k ničení nepřátelské živé síly, vojenské techniky, obranných prostředků a objektů. [3] Zbraně se dělí na:

- Chladné – působí bodnutím čepelí či řezem ostří např. oštěp, kopí, meč, dýka
- Úderné – účinkuje přeměnou pohybové energie a destrukcí zasaženého místa např. palcát, kyj, mlat
- Střelné – vymršťuje na dálku střelu, která působí svou energií na cíl.

1.2.1 Střelná zbraň

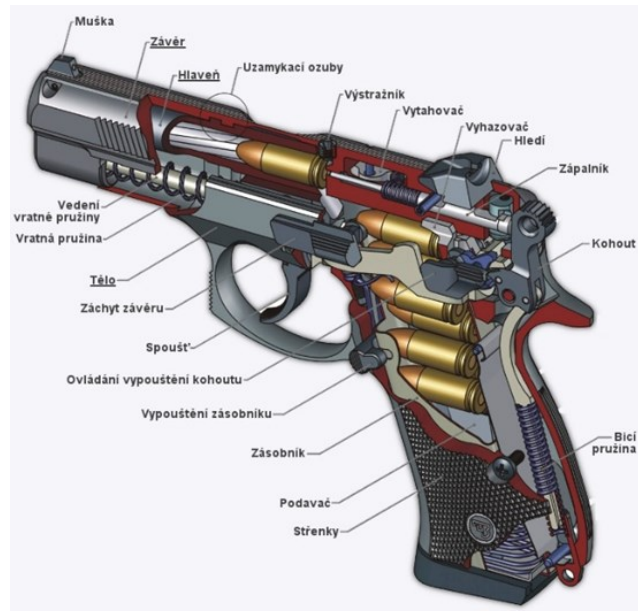
U střelných zbraní je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu. Řadí se sem:

- Mechanické zbraně – k uvedení střely v pohyb využívají mechanickou energii. (např. luk, kuše, prak)
- Plynové zbraně – k vymetení střely využívají tlaku vzduchu nebo jiného plynu (např. vzduchovky, plynovky)
- Palné zbraně – k uvedení střely do pohybu využívají okamžité uvolnění chemické energie výmetné náplně nebo samotné zápalkové složky. (pistole, revolvery, pušky atd.) [3]

1.2.2 Palná zbraň

Palná zbraň je tedy druh střelné zbraně, která k vymetení střely využívá přeměnu chemické energie výmetné náplně (obvykle střelného prachu) na energii mechanickou. Tato přeměna se nazývá výstřel. Mechanická energie je využita k dopravě střely na cíl. Náboj je přiveden ze zásobníku nebo nábojové schránky do nábojové komory v zadní části hlavně. Náboj je uzavřen v nábojové komoře závěrem. Spoušťový mechanismus zbraně vypustí úderník a ten zápalkou iniciuje zápalku náboje. Ta zažehne prachovou náplň v nábojnici a vymete střelu

hlavní na cíl. Tato práce se bude zabývat především ručními palnými zbraněmi tzn. zbraněmi jenž se dají iniciovat jednou či oběma rukama a nepotřebují podstavec ani lafetaci (zařízení pro upevnění zbraně za účelem zvýšení její stability). [4]

Obr. 1. Palná zbraň – pistole a její části [5]

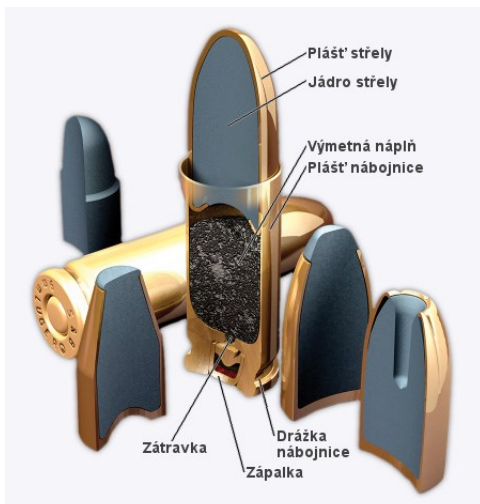
1.2.3 Střelivo

Střelivem do palných zbraní jsou náboje. Náboj se skládá ze střely, zápalky, výmetné náplně a nábojnice. V dnešní době se obvykle používají jednotné náboje s kovovou nábojnicí a středovým zápalem, u malých ráží s okrajovým zápalem. Pro brokové náboje je nejčastější plastová či papírová nábojnice (s kovovým kováním) a středový zápal. [6] Části kulového náboje:

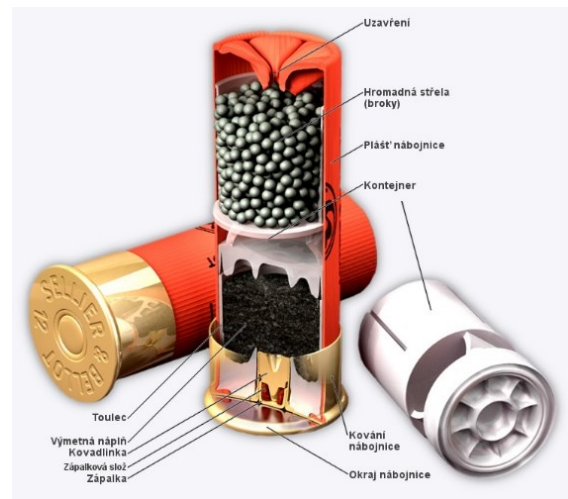
- střela – celoplášťová (olověné jádro oplášťované měkkým kovem, obvykle mosaz či měď), poloplášťová nebo olověná
- nábojnice – válcovitá, kuželovitá či lahvovitá, jejím hlavním účelem je držet celý náboj vcelku a chránit výmetnou náplň před vlhkem
- výmetná náplň – slouží k vymetení střely ven ze zbraně, v moderních nábojích je tvořena bezdýmným prachem
- zápalka – obsahuje zápalkovou slož, která po iniciaci zapaluje výmetnou náplň

Části brokového náboje:

- střela – většinou hromadná, tzn. složená z většího počtu menších projektilů (broků) nebo jednotná, plyny při výstřelu jsou utěsněny plstěnou zátkou, plastový kontejner slouží k uložení a ochraně broků.
- nábojnice – většinou plastové, občas papírové, ve spodní části zesílené na povrchu kování a uvnitř plastovým toulcem
- výmetná náplň viz. části kulového náboje
- zápalka viz. části kulového náboje

Obr. 2. Kulový (pistolový) náboj a jeho části [6]

Obr. 3. Brokový náboj a jeho části [6]

1.3 Nutná obrana a krajní nouze

Právo na obranu sebe samého, své rodiny a majetku by mělo být jedním ze základních práv každého jedince v demokratickém a právním státě. Zákony České republiky právo na sebeobranu ukotvují v trestním a občanském zákoníku. Jedná se o zákon č. 40/2009 Sb. (trestní zákoník) a zákon č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník). Pokud je situace tak vyhrocená, že občan musí při obraně sáhnout k násilí a případně použít palnou zbraň, tak v oprávněných případech ho zákon chrání - tzn., že za určité situace a při splnění daných podmínek není tato osoba za své jednání trestně odpovědná (nastaly okolnosti vylučující protiprávnost). Tyto situace jsou trestním zákoníkem definovány jako krajní nouze a nutná obrana.

1.3.1 Krajní nouze

§ 28 zákona č. 40/2009 Sb. definuje krajní nouzi jako:

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“ [7] Pro naplnění podstaty krajní nouze musí být splněny tyto podmínky:

- Odvrácení přímo hrozícího nebezpečí – způsobené přírodními silami, haváriemi, útokem zvířete atd.
- Podpůrnost prostředků – pokud lze nebezpečí odvrátit jinak, např. útekem či jiným šetrnějším způsobem nelze toto jednání za krajní nouzi považovat.
- Úměrnost následků – při odvrácení nebezpečí nesmí být způsobena stejná nebo závažnější škoda, než kdyby k odvrácení nedošlo [8]

1.3.2 Nutná obrana

§ 29 zákona č. 40/2009 Sb. definuje nutnou obranu takto:

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [7]

Podmínky jednání v nutné obraně:

- Přimo hrozící či trvající útok – pokud útok již skončil či přestal hrozit, není nutná obrana přípustná.
- Protiprávnost a reálnost útoku – útok směřuje proti právem chráněným zájmům; útok musí být skutečný tj. obranu proti útoku vedenému v nadsázce, hře či žertu nelze považovat za nutnou
- Intenzita obrany – aby měla obrana smysl, musí být silnější než samotný útok. Vždy záleží na konkrétní situaci a okolnostech, např. na počtu útočníků, na jejich zvláštních schopnostech případně použitých zbraní. [8]

1.4 Aspekty vnitřní bezpečnosti

Politické a bezpečnostní postavení a situace České republiky jsou určovány jejími geografickými, demografickými a ekonomickými parametry. Závisí na účinném prosazování vnitřní bezpečnostní politiky.

1.4.1 Politický systém a geopolitická situace

Česká republika nebo také Česko či zkráceně ČR je vnitrozemský stát ležící ve střední Evropě. Rozlohou jde o 113. zemi světa. Vznikla 1. 1. 1993 rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky. Tím vznikly dva nezávislé státy, Česká republika a Slovenská republika. Česká republika navazuje na odkaz a tradice Československé republiky vzniklé v roce 1918. [9] ČR má společnou hranici s pěti dalšími státy. Sousedí na západě s Německem, na severu s Polskem, na východě se Slovenskem a na jihu s Rakouskem. Česko je parlamentní republika. Jde o demokratický stát s liberálním státním zřízením, se svobodnou soutěží politických stran. Formální hlavou státu je prezident republiky. Zákonodárnou moc představuje dvoukomorový Parlament České republiky, výkonnou moc provádí vláda České republiky. Hlavním městem ČR je Praha. Česká republika se dělí na 14 samosprávných krajů, z nich každý je řízen voleným zastupitelstvem v čele s hejtmanem. [10]

Obr. 4. Poloha České republiky na mapě Evropy [11]

1.4.2 Obyvatelstvo

V ČR žije více než 10,5 miliónu lidí. Počet obyvatel se neustále zvyšuje, přestože úmrtnost přesahuje porodnost, a to díky migraci. ČR se stejně jako další evropské země musí potýkat s prohlubujícím se demografickým trendem stárnutí populace. Česká republika je

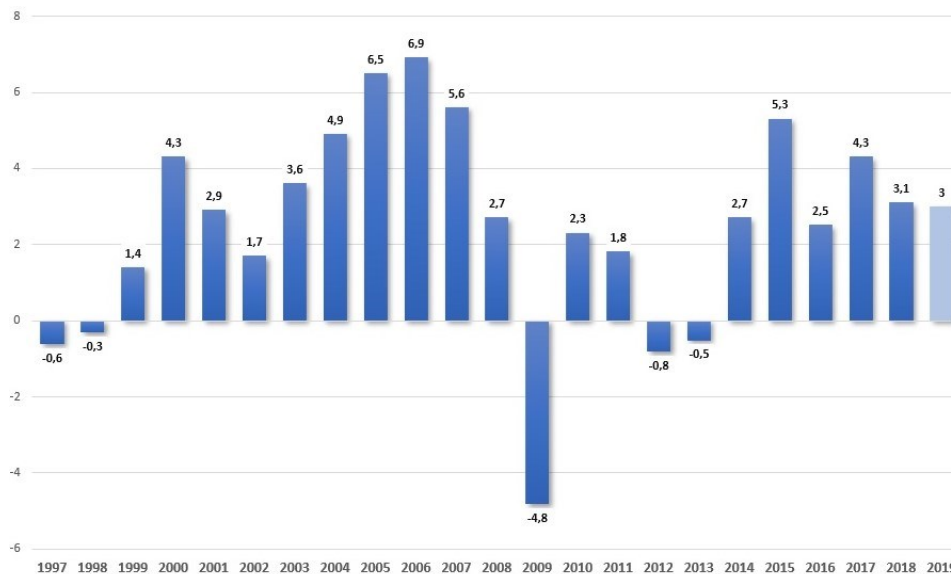
národnostně homogenní, více než 90% obyvatel se hlásí k české národnosti, část obyvatel uvádí národnost moravskou. Nejvýznamnější menšiny tvoří Slováci, Poláci, Ukrajinci a Vietnamci. Asi 95% obyvatel jsou občané České republiky, zbytek má status cizinců. Právo na sebeurčení národnostních menšin je ukotveno v zákonech ČR v souladu s Listinou základních práv a svobod. Přesto dochází k vytváření tzv. sociálně vyloučených lokalit souvisejících hlavně s romskou menšinou. Odhady hovoří, že jde až o několik set ohnisek napětí mezi Romy a majoritou. Hlavním náboženstvím v ČR je křesťanství, velká část obyvatelstva je bez vyznání. [10]

Tab. 1. 10 Největších měst v ČR podle počtu obyvatel [12]

#	Město	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
1	Praha	1 308 632	496,21
2	Brno	380 681	230,18
3	Ostrava	289 128	214,22
4	Plzeň	172 441	137,67
5	Liberec	104 445	106,08
6	Olomouc	100 523	103,33
7	České Budějovice	94 014	55,6
8	Ústí nad Labem	92 952	93,96
9	Hradec Králové	92 742	105,68
10	Pardubice	90 688	82,65

1.4.3 Ekonomická situace

Česká republika je založena na tržním hospodářství. Jedná se o vyspělý a stabilní stát, který podle ekonomických a sociálních hledisek jako je Hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele či index lidského rozvoje, patří mezi 30 nejbohatších zemí světa. Měnou ČR je česká koruna. Česká republika se vyznačuje rozsáhlou silniční a železniční sítí. Průmysl tvoří zejména strojírenství (hlavně výroba dopravních prostředků), hutnictví, energetika, elektrotechnika, chemický průmysl a potravinářství. ČR je úspěšná ve vývoji a využití moderních informačních technologií (e-shopy, vývoj nového softwaru – počítačové hry, antivirové programy). Rozvinuté jsou služby s hojným zastoupením malých živnostníků, důležitý je také cestovní ruch. Zemědělství se zaměřuje hlavně na pěstování obilí, řepky, brambor, zeleniny a cukrové řepy. Živočišnou výrobu tvoří především chov skotu, prasat, drůbeže a sladkovodních ryb. Třetinu rozlohy Česka pokrývají lesy. [10]

Obr. 5. Vývoj HDP v letech 1997 – 2019 [13]

1.5 Závěr

Tato kapitola měla za cíl zpracovat nejdůležitější termíny, pojmy a určit zájmové prostředí a základní podmínky vztahující se k danému tématu práce. Každá odborná terminologie by měla vycházet z těchto zásad:

- Má být ustálená – pro jasnou srozumitelnost a komunikaci
- Důraz na systémovost – kvůli propojení termínů daného oboru
- Důležitá je přesnost a jednoznačnost – zahrnujíc vztahy k synonymům a pojmům příbuzných oborů
- Obsahuje určitou nosnost. Tj. schopnost být zdrojem pro tvorbu dalších termínů

Terminologie v oblasti bezpečnosti je multidisciplinární povahy a zasahuje do mnoha odborných oborů. Mnoho těchto vědních disciplín je relativně mladých, a tak si teprve tvoří své termíny a pojmy, často i přejímáním z cizích jazyků. Bezpečnost v dnešní době čelí různým vlivům a tlakům jak státních, tak soukromých subjektů. Tato působení jsou ve vojenských, ekonomických, technologických, sociálních, náboženských a jiných oblastech. To vede k vytváření celých nových oborů zabývajících se bezpečností a k vydávání odborných publikací a studií na téma bezpečnostní terminologie. V oblasti palných zbraní je odborná terminologie v České republice víceméně ustálená a přesná, což je dáno historicky a také tradicemi ve výrobě a vývoji těchto zbraní. Co se týče použití těchto zbraní občany České republiky v sebeobraně, jsou zákonné normy výsledkem kompromisu mezi zastánci různých přístupů. Jejich znění je poměrně obecné, a tudíž klade nároky na odbornou

způsobilost, morálku a lidský přístup, a to jak soudců, tak všech orgánů činných v trestním řízení.

2 VNITŘNÍ BEZPEČNOST ČR

Ministerstvo vnitra ČR definuje vnitřní bezpečnost jako: *"Stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Je to rovněž souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních norem a opatření, kterými stát zajišťuje demokracii, ekonomickou prosperitu a bezpečnost občanů, a jimiž stanoví a prosazuje normy morálky a společenského vědomí."* [14] Současnou dobu globalizačních a integračních procesů provází nárůst hrozeb, a to jak z hlediska bezpečnosti státu, tak i jeho obyvatel.

2.1 Bezpečnostní prostředí státu

Bezpečnostní prostředí státu je prostor teritoriálně vymezený státními hranicemi ČR, v němž se uskutečňují a střetávají zájmy státu se zájmy jiných subjektů mezinárodních vztahů a odehrává se zde proces a vývoj událostí a skutečností, které mají významný vliv na úroveň bezpečnosti státu. Stát je schopen vývoj v tomto prostředí ovlivňovat v omezené míře, která závisí na jeho potenciálu. [15] Bezpečnost ČR je závislá na možnostech čelit hrozbám společenského i přírodního charakteru, přičemž tyto hrozby se navzájem prolínají a ovlivňují. Různé typy těchto hrozeb a míra jejich rizika klade nové nároky na státní ozbrojené síly, které jsou jedním z nejdůležitějších nástrojů bezpečnosti státu. Bezpečnostní prostředí ČR je do jisté míry prostředím nejistým, nestálým a proměnlivým. [16] Bezpečnost je pro stát samotný i pro jeho obyvatelstvo žádoucí a potřebný stav, kdy je na nejnižší možnou míru sníženo riziko pro:

- Obyvatelstvo
- Svrchovanost a územní celistvost
- Demokratické zřízení a princip právního státu
- Vnitřní pořádek
- Majetek státu
- Životní prostředí
- Plnění mezinárodních bezpečnostních závazků

2.1.1 Bezpečnostní politika státu

Analýza bezpečnostního prostředí ČR je jedním z nejdůležitějších faktorů pro utváření správné bezpečnostní politiky. Jedná se o společenskou činnost, která je souhrnem klíčových cílů a nástrojů státu, zahrnující prostředky k jejich dosažení. Tyto nástroje a opatření mají za úkol usilovat o zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti a demokratických základů ČR. Dále zabezpečují činnost státních institucí, ekonomický a sociální rozvoj státu, ochranu zdraví a životů občanů. Dbají o ochranu státního majetku, kulturních hodnot a životního prostředí. [17] Bezpečnostní politika státu se skládá z(e):

- Zahraniční politiky v oblasti bezpečnosti státu
- Obranné politiky
- Politiky v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku
- Hospodářské politiky v oblasti bezpečnosti státu
- Politiky veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu

2.1.2 Bezpečnostní systém ČR

Bezpečnostní systém České republiky je institucionální nástroj pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Tvoří jej složky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, právnické a fyzické osoby, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti státu. Do bezpečnostního systému patří Prezident ČR, Vláda ČR, Parlament ČR, Bezpečnostní rada státu (BRS) a orgány krajů a obcí. [17] Hlavní výkonné prvky bezpečnostního systému zahrnují:

- Policii ČR
- Hasičský záchranný sbor ČR
- Zdravotnickou záchrannou službu
- Ozbrojené síly ČR

2.1.2.1 Prezident ČR

Prezident ČR je nejvyšším velitelem ozbrojených sil. Účastní se schůzek BRS. Jeho pravomoci v oblasti bezpečnosti jsou přesně dány legislativou, především Ústavou ČR. [17]

2.1.2.2 Parlament ČR

Parlament ČR schvaluje zákony, které se týkají bezpečnostní politiky. Dále má kontrolní funkci, v jejíž rámci sleduje a vyhodnocuje práci jednotlivých složek, které mají zajišťovat ochranu státu a obyvatel. Rozhoduje o vyslání ozbrojených sil do zahraničí a povoluje pobyt armád cizích států na území ČR. Přiděluje finanční prostředky, vynakládané na zajištění bezpečnosti. Pro zajištění vnitřní bezpečnosti jsou v Parlamentu ČR zřízeny výbory. V Senátu je to Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a v Poslanecké sněmovně Výbor pro obranu a bezpečnost. [17]

2.1.2.3 Vláda ČR

Kompetence vlády v oblasti bezpečnosti jsou dány Ústavou ČR a další legislativou. Vláda je odpovědná na zajištění bezpečnosti a ochrany státu. Další povinností je kontrola a zajištění správného fungování bezpečnostního systému a zajištění připravenosti státu na možné krizové situace. Má právo omezit lidská práva a svobodu. Může rozhodnout o vyslání ozbrojených sil do zahraničí a povolit pobyt ozbrojených sil cizích států na našem území po dobu 60 dní. Přijímá různá bezpečnostní opatření a vydává bezpečnostní dokumenty. Za svou činnost je zodpovědná Poslanecké sněmovně. [17]

2.1.2.4 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu je orgán zřízený vládou, jehož úkolem je zajistit, kontrolovat a koordinovat bezpečnost ČR a zjišťovat plnění mezinárodních úmluv. Navrhuje různá opatření, která se týkají vnitřní bezpečnosti a krizových situací. Má devět členů, v čele stojí předseda Vlády ČR (premiér). Dalšími členy BRS jsou ministři vlády a to: ministři vnitra, obrany, financí, zdravotnictví, zahraničních věcí, zemědělství, průmyslu a obchodu a ministr dopravy. Pravidelných schůzí se účastní i předseda Správy státních hmotných rezerv, guvernér České národní banky a vedoucí Úřadu vlády ČR. Může se účastnit i Prezident ČR. [17] V rámci BRS jsou zřízeny:

- Ústřední krizový štáb – nestálý orgán, má 22 členů v čele s předsedou štábu. Předseda štábu je zvolen na základě vzniklé situace. Jeho úkolem je reagovat na mimořádné události. Ústřední krizový štáb tvoří:
 - 14 náměstků ministrů
 - Předseda Správy státních hmotných rezerv

- Policejní prezident PČR
- Generální ředitel Hasičského záchranného sboru
- Náčelník Generálního štábu AČR
- Ředitel Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost
- Hlavní hygienik
- Ředitel Státního zdravotního ústavu
- Vedoucí Úřadu vlády ČR
- 6 stálých poradních výborů:
 - Výbor pro obranné plánování – plánuje opatření k zajištění obrany ČR
 - Výbor pro civilní nouzové plánování – chrání vnitřní bezpečnost, obyvatelstvo a ekonomiku
 - Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky – sleduje zahraniční bezpečnostní politiku ČR a plnění mezinárodních úmluv
 - Výbor pro zpravodajskou činnost – koordinuje zpravodajské služby ČR
 - Výbor pro kybernetickou bezpečnost – plánuje opatření k zajišťování kybernetické bezpečnosti ČR
 - Výbor pro vnitřní bezpečnost – zajišťuje meziresortní spolupráci, projednává návrhy dokumentů oblasti plánování a koncepcí vnitřní bezpečnosti

2.1.3 Krizové řízení

Orgány krizového řízení tvoří Vláda ČR, ministerstva a ostatní správní úřady, Česká národní banka, orgány krajů, obcí a určené orgány s územní působností. Zabezpečují, analyzují a vyhodnocují možná ohrožení bezpečnosti. Plánují a organizují realizaci a kontrolu opatření a řešení krizových situací. Mohou vyhlášovat krizové stavy:

- Stav nebezpečí – vyhláší hejtman kraje (primátor Prahy) při ohrožení životů, zdraví, majetků a životního prostředí nižší intenzity a rozsahu
- Nouzový stav – vyhláší předseda vlády v důsledku živelných pohrom, ekologických či průmyslových havárií ohrožující životy, zdraví, majetky a vnitřní pořádek značného rozsahu

- Stav ohrožení státu – vyhláší Parlament ČR při ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti nebo demokratických základů státu
- Válečný stav – vyhláší Parlament ČR v reakci na napadení nebo na základě závazků smluv o kolektivní obraně [17]

2.1.4 Bezpečnostní zájmy a hrozby

Hlavním bezpečnostním zájmem České republiky je zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví, svobody a lidské důstojnosti občanů ČR. Bezpečnostní prostředí, jak vnější, tak vnitřní, ovlivňuje bezpečnost státu. Vnější a vnitřní bezpečnost jsou vzájemně provázány. Za celkové bezpečnostní prostředí České republiky, tedy za zabezpečení vnější a vnitřní bezpečnosti, zodpovídá vláda České republiky. Její odpovědnost je deklarována bezpečnostní strategií České republiky z roku 2015. Je to základní dokument, který specifikuje bezpečnostní zájmy ČR na základě bezpečnostních hrozeb. [18] Bezpečnostní zájmy České republiky tvoří:

- Životní zájmy – zajištění existence ČR, hájení státní suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti, ochrana demokratického zřízení a právního státu, dodržování základních lidských práv a svobod
- Strategické zájmy – zabezpečení stability v euroatlantickém prostoru, udržení případně zvýšení globální úlohy, vlivu a postavení ČR, snahy o efektivní působení v OSN (Organizace spojených národů), zachování a zlepšování vazeb a rozvíjení obranných schopností v rámci NATO (angl. North Atlantic Treaty Organization – Severoatlantická aliance), budování partnerských vztahů v EU (Evropská unie), snahy o prevenci ozbrojených konfliktů, vytváření podmínek pro stabilitu a demokratizaci, potírání mezinárodního terorismu, podpora snižování počtu zbraní hromadného ničení, rozvoj regionální spolupráce, boj proti nelegální migraci, podpora konkurenceschopnosti domácího průmyslu, vytváření adekvátních rezerv
- Další významné zájmy – připravenost na nepředvídatelné živelné, ekologické a průmyslové havárie a katastrofy, ochrana životního prostředí, analýza dopadu možných globálních klimatických změn a případného celosvětového nedostatku vody a potravin, řešení průmyslových a palivových krizí

Bezpečnostní strategie 2015 určuje také hrozby České republiky. Mezi ty nejzávažnější patří:

- Selhávání mezinárodních bezpečnostních a politických závazků – snahy o revizi stávajícího mezinárodního uspořádání, používání metod hybridní války (propaganda, zpravodajské dezinformační akce, kybernetické útoky, politický a ekonomický nátlak, vysílání neoznačených příslušníků ozbrojených sil), destabilizace sousedních zemí
- Nestabilita a regionální konflikty – konflikty a spory etnického, teritoriálního, politického a ekonomického charakteru s přímým i nepřímým vlivem na bezpečnost ČR
- Negativní projevy migrace – zdrojem jsou regionální konflikty, důsledkem je sociální a etnické napětí s možnou radikalizací členů těchto přistěhovaleckých komunit
- Terorismus – nadnárodní sítě, volně propojené skupiny nebo jednotlivci (tzv. osamělý vlci) sdílejí ideologii, cíle a plány, ohrožují lidské životy, zdraví a kritickou infrastrukturu.
- Šíření zbraní hromadného ničení – otevřené i skryté usilování o získání těchto zbraní ze strany státních i nestátních subjektů. Použití balistických střel a střel s plochou dráhou letu umožňuje zasáhnout území ČR a jejich spojenců z velké vzdálenosti.
- Kybernetické útoky – umožňují poškodit zájmy ČR bez využití konvenčních prostředků, mohou způsobit selhání komunikačních, energetických, dopravních sítí či průmyslových nebo finančních systémů. Svázanost ozbrojených sil státu s informačními a komunikačními systémy může mít vliv na obranyschopnost státu.
- Extremismus, sociální a etnické napětí – sociálně vyloučené lokalit a skupiny mají vliv na vytváření etnického a sociálního napětí, kterého mohou využívat různé extremistické skupiny
- Přerušení dodávek strategických surovin – utvářet prostředí pro nepřerušované diverzifikované dodávky strategických surovin, pro stabilní dodávky elektrické energie a pro tvorbu strategických rezerv
- Ohrožení důležité infrastruktury – klíčový systém prvků, jejichž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu např. ohrožení funkčnosti energetické infrastruktury či vstup cizího rizikového kapitálu

- Přírodní katastrofy – pohromy přírodního a antropogenního původu vlivem extrémního počasí ohrožují životy a zdraví obyvatel, jejich majetky a životní prostředí, šíření infekčních nemocí s pandemickým potenciálem zvyšuje zranitelnost populace a klade vyšší nároky na poskytování zdravotní péče [19]

2.1.5 Vnější bezpečnost

Vnější bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby zvnějšku. Svojí existencí a správným fungováním pomáhá vytvářet a udržovat stabilní vnitřní bezpečnostní prostředí. Pokračující globalizace stírá rozdíly mezi vnitřní a vnější bezpečností. Jedná se o souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Základním dokumentem v oblasti obrany před vnějším napadením je Bezpečnostní strategie z roku 2017. Vnější bezpečnost zajišťují především ozbrojené síly ČR. Vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident republiky. [20] Ozbrojené síly ČR tvoří:

- Armáda České republiky
- Vojenská kancelář prezidenta republiky
- Hradní stráž

2.2 Problematika vnitřní bezpečnosti

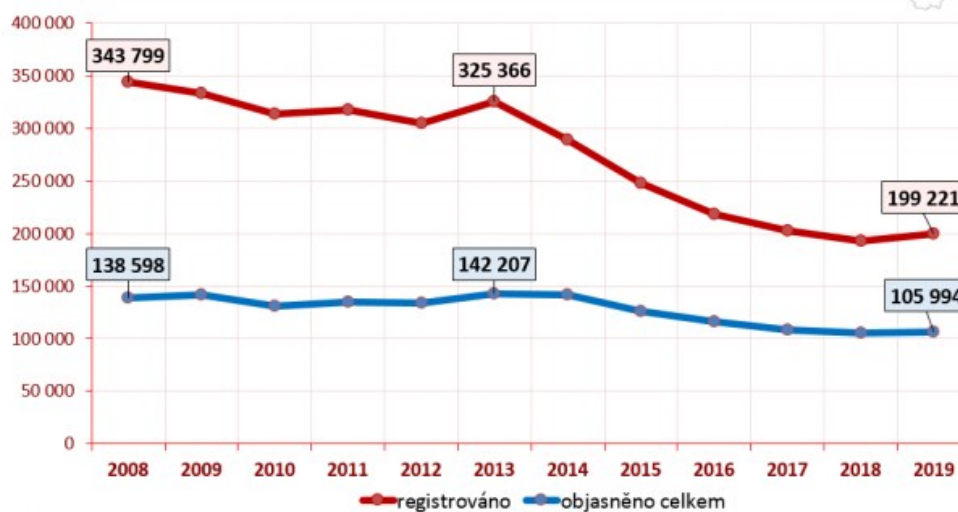
Vnitřní bezpečnost ČR představuje především ochranu státu, zabezpečení a udržení jeho svrchovanosti a celistvosti, ochranu majetku a bezpečnosti občanů, udržování veřejného pořádku, boj proti terorismu, odhalování a prevenci proti kriminalitě. Koordináčním orgánem řízení krizových situací pro řešení problematiky pořádku a vnitřní bezpečnosti je Bezpečnostní rada státu. Konkrétním orgánem odpovědným za zabezpečení vnitřní bezpečnosti a pořádku je Ministerstvo vnitra ČR. Úkoly s tím spojené plní především Police ČR ve spolupráci se zpravodajskými službami. Jednotlivé obce jsou možnými zřizovateli městské policie. [17] Zajištění vnitřní bezpečnosti závisí především na těchto prioritách:

- Politicko-hospodářská stabilita
- Ochrana obyvatelstva
- Snižování kriminality
- Potlačování extremismu a proti-systémového chování

- Veřejná informovanost a zapojení občanů na zajištění bezpečnosti
- Boj proti terorismu
- Odhalování kybernetických útoků
- Kontrola migrace a integrace cizinců
- Potírání organizovaného zločinu a korupce
- Ochrana kritické infrastruktury
- Zabezpečení energetických, surovinových a potravinových potřeb
- Zajištění dostatku pitné vody
- Zmírnění dopadu demografických změn
- Materiální zabezpečení a zvyšování odbornosti personálu bezpečnostních složek

2.2.1 Kriminalita

Kriminalita v ČR má již několik let sestupnou tendenci, přesto v roce 2019 došlo oproti předchozím letem k mírnému nárůstu. V roce 2019 bylo evidováno 199 221 trestných činů, což je o zhruba o 7 tis. více než v roce 2018. Objasněnost se pohybovala kolem 53 %. Největší podíl trestných činů – 51,3 % tvořily majtkové trestné činy. Násilných trestných činů bylo více než 13 tis. včetně 143 vražd. Z toho bylo 81 vražd dokonaných, 56 ve stadiu pokusu a 6 ve fázi přípravy. Při trestné činnosti vznikly škody za zhruba 24,2 miliard korun, což je asi o 6 miliard více než v roce 2018. Za nárůstem výše škody způsobené pachateli stojí podle ředitele kriminální služby zejména to, že stoupá hodnota movitého i nemovitého majetku občanů. Nejvyšší podíl na škodách – zhruba 71 % mají pachatelé hospodářských trestných činů. S rozvojem moderních technologií přibývá případů kyberkriminality, souvisejících s autorskými právy, a také mravnostních trestných činů. Těchto trestných činů bylo v roce 2019 evidováno 8417. [21]

Obr. 6. Trestné činy a jejich objasněnost v období 2008 – 2019 [22]

Tab. 2. Porovnání trestné činnosti v letech 2018 a 2019 [23]

	2018	2019	Rozdíl
Násilné činy	13553	13606	53
- vraždy	116	143	27
Mravnostní činy	2655	2733	78
Krádeže vloupáním	21151	22161	1010
Krádeže prosté	59438	59850	412
Ostatní majetkové činy	18081	20125	2044
Ostatní kriminalita	26703	27354	651
Zbývající kriminalita	25974	28682	2708
Hospodářské činy	24837	24589	-248
Vojenské a protiústavní činy	13	48	35
Celková kriminalita	192405	199221	6816

2.2.1.1 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin je jednou z nejzávažnějších hrozeb pro bezpečnost v ČR. Zločinecké skupiny svojí činností narušují společenské uspořádání a ekonomickou stabilitu, oslabují demokratické struktury a mohou ohrozit i samotnou existenci právního státu. Tyto skupiny působí často na hraně legální a nelegální činnosti. Snaží se ovlivňovat politiky, představitele justice, obchod, výrobu, média nebo zábavní průmysl. V ČR využívají tyto struktury k dosažení svých cílů spíše finanční prostředky než použití síly. Skupiny organizovaného zločinu jsou převážně tvořeny na národnostním základě s úzkými vazbami na domovské země. [24] V České republice působí, kromě českých, převážně vietnamské, bulharské, albánské, ukrajinské, ruské a rumunské skupiny. Často se jednotlivé národnosti soustředí na

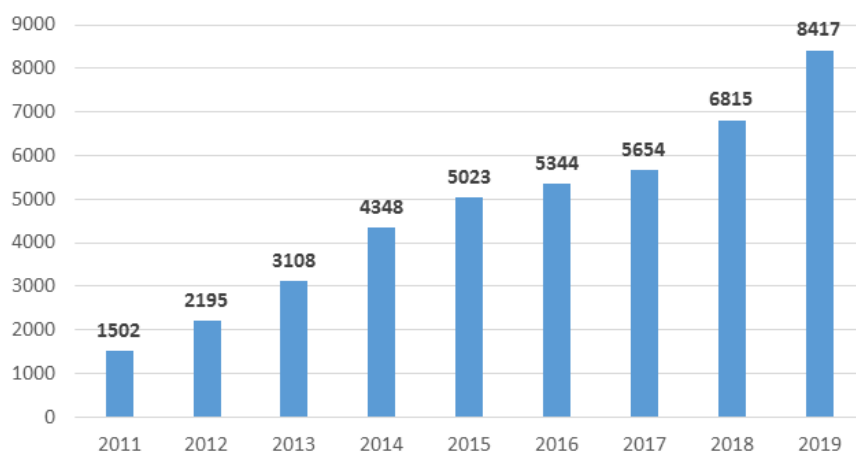
specifický druh trestné činnosti např. Vietnamci na obchod s drogami a daňové podvody, Ukrajinci a Rusové na násilnou trestnou činnost a nelegální migraci, Albánci na provozování prostituce atd. Dalšími oblastmi působení jsou praní špinavých peněz, zneužívání dotací, pojišťovací podvody, zakládání fiktivních firem a manipulace s tendry. [25] Zásadní význam pro činnost těchto skupin má spolupráce se zahraničními buňkami na hladkém přesunu zboží, osob a financí přes státní hranice. Výnosy této nelegální činnosti často využívají ke korupci a investicím do legálních, často zastíracích, podnikatelských aktivit. Počet skupin organizovaného zločinu se v ČR odhaduje na několik desítek s několika tisíci členy. V České republice se bojem proti organizovanému zločinu zabývají především specializované útvary Policie České republiky jako např. Národní centrála proti organizovanému zločinu či Národní protidrogová centrála. Klíčový význam má spolupráce se zahraničními partnery na základě bilaterálních dohod. Hlavním dokumentem, který na základě analýzy formuluje opatření k vytváření podmínek pro odhalování a potírání organizovaného zločinu v ČR, je Koncepce boje proti organizovanému zločinu do roku 2023. [24]

2.2.1.2 Kyberkriminalita

Boj proti kyberkriminalitě je výzvou pro bezpečnost v České republice pro 21. století. Kybernetická kriminalita zahrnuje trestnou činnost, která se vyskytuje v oblasti počítačových technologií zahrnující hardware i software, data nebo jejich části anebo počítače propojené do počítačové sítě. Česká republika je vyspělá a rozvinutá země, což ji činí do jisté míry závislou na používání moderních informačních a komunikačních systémů. Digitální podobu dat využívají státní instituce pro své agendy, což umožňuje jejich efektivnější a rychlejší využívání, na druhou stranu se stávají zranitelné vůči kybernetickým útokům a hrozbám. [26] Soukromí uživatelé často doplácí na svou naivitu a nezkušenost v této oblasti. Anonymita, svoboda a těžká prostorová uchopitelnost internetu vyvolaly snahy přesunout kriminální aktivity do kyberprostoru. To umožňuje rychlé a lehké uskutečnění cílů těchto kriminálních činností a snižuje riziko odhalení a následného postihu. Kybernetická kriminalita zahrnuje širokou řadu jevů různého stupně závažnosti. [27] Mezi ty nejzávažnější patří:

- Kybernetická špionáž a hackerství
- Útoky na funkčnost počítačů
- Porušování autorských práv

- Internetové podvody a krádeže
- Šíření dětské pornografie
- Prodej drog a zbraní na ilegálních internetových tržištích
- Praní špinavých peněz pomocí kryptoměn
- Stalking a internetová šikana
- Projevy extremismu
- Teroristické aktivity a propaganda
- Neoprávněné provozování hazardních her [27]

Obr. 7. Nárůst počtu kybernetických trestných činů o období 2011 – 2019 [28]

2.2.2 Extrémismus

Extrémismus (z lat. „extremus“ – nejvzdálenější pozice) je označení pro nesmiřitelné a netolerantní postoje stojící mimo hlavní proudy ve společnosti. Často je spjat s porušováním či neuznáváním etických, právních a jiných společenských pravidel, agresivitou, násilím, rasovou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou nenávisí. V ČR se setkáváme s projevy extremismu v souvislosti s politikou, rasou a náboženstvím. Působí v různých formách a organizačních strukturách. Jednotlivé formy a odnože extremismu často bývají úzce spjaty. [29] V České republice se vyskytují především dvě základní formy politického extremismu: pravicový a levicový. Jako pravicový extrémismus lze označit individualistické, demokratický základ lidské rovnosti neuznávající hnutí, popírající liberální názory či síly a demokratický ústavní stát. Prosazuje politické uspořádání na

nacionální, etnické nebo rasové příslušnosti (např. fašismus, neonacismus). Levicově orientovaný extremismus (anarchismus, komunismus) nesouhlasí s demokratickým ústavním státem a prosazuje lidskou rovnost nade vše v oblastech politického, ekonomického a kulturního života. Považuje tyto utopie za realizovatelné. [30] Představovat a šířit extremistické názory a ideje v ČR mohou:

- Politické strany
- Zájmové skupiny
- Virtuální komunity
- Sociální hnutí
- Subkultury
- Paramilitární a domobranecké skupiny
- Média šířící konspiračních teorie a dezinformace

2.2.2.1 Extrémistická hnutí v ČR

Extrémistická hnutí se snaží prosadit své myšlenky těmito způsoby – při usilování o realizaci svých ideálů porušují zákon, nebo pokoušejí se o prosazení svých idejí způsobem, který jim umožňuje platný právní řád (např. volební vítězství), či se snaží o realizaci svých myšlenek nelidskými a protizákonnými prostředky (terorismus).

- Dělnická strana sociální spravedlnosti a Národní demokracie – jsou pravicově extremistické politické strany. Jejich nebezpečí spočívá spíše v excesech jednotlivců. Snaží se podryvat bezpečnostní garance České republiky a narušovat její sociální soudržnost. Vystupují proti Romům, cizincům a členství v EU, případně NATO.
- Bohemia Hammer Skins – a jiné ultrapravicové odnože, původně apolitické, subkultury skinheads. Hlásí se k nacismu, xenofobii a militantismu, často také k uctívání pohanských bohů. Vyznačují se přísnou organizací založenou na vůdcovském principu. Jsou spjaty s poslechem a pořádáním koncertů tzv. „white power music“.
- White Arian Resistance (W. A. R.) – Bílý árijský odpor je mezinárodní pravicově extrémistická organizace, jež hlásá neodvratnost rasové války, věnuje se přípravě členů na pouliční boj a zacházení se zbraněmi.

- Národní odpor (NO) – je neonacistické hnutí. Je aktivní pořádáním demonstrací, koncertů, účastí na pietních aktech nebo vytvářením seznamů imaginárních nepřátel. Jedním ze základních prvků programu Národního odporu je silný antisemitismus.
- Svoboda a přímá demokracie – politické hnutí, jehož někteří členové vystupují radikálně proti muslimům, imigrantům či Romům. Aktivně šíří manipulativní informace, které cílí na určité skupiny obyvatel.
- Národní domobrana aj. – jsou paramilitární skupiny snažící se vytvořit nestátní bezpečnostní složku domobraneckého typu. Jejich členové pořádají nepovolené bezpečnostní akce na ochranu státních hranic a veřejného pořádku. Schvalují ruskou okupaci části Ukrajiny, kterou jednotlivě i navštěvují. Staví se proti NATO a EU. Podílí se na šíření konspiračních teorií a dezinformací.
- Anarchisté – jsou značně roztržtější a názorově neukotvenou subkulturou. Svě radikální názory prezentují hlavně na internetu. Aktivně podporují a účastní se přímých akcí v oblastech squattingu a protestech ohledně ekologických témat.
- Radikální komunisté – představují řadu různorodých skupin, část z nich se nalézá v Komunistickém svazu mládeže a Komunistické straně Čech a Moravy. Vyjadřují podporu separatistickým republikám na východě Ukrajiny. Jednotlivci se i aktivně účastní těchto konfliktů. Často nekriticky adorují Ruskou federaci, Sovětský svaz, Stalina, Gottwalda, komunistický režim v Československu, eventuálně KLDK. Spojuje se odpor proti demokracii, USA, NATO, případně EU. [31]

2.2.3 Terorismus

Z hlediska teroristických útoků je Česká republika velmi bezpečnou zemí. To má několik důvodů:

- Česká republika má velmi malou muslimskou populaci ve srovnání např. s Velkou Británií, Francií či Holandskem. Pro ekonomické migranty není Česká republika atraktivním cílem. Není zde rozvinutá druhá, třetí a další generace původních migrantů, která může vytvořit podhoubí pro vznik radikálních myšlenek. Proto je zde méně jedinců, kteří se mohou cítit osloveni myšlenkami islámského fundamentalismu.
- Česká republika nemá koloniální minulost jako jiné evropské země. Opak této skutečnosti může působit politickou frustraci a radikalizaci některých jedinců.

- Přestože se Česká republika aktivně účastní zahraničních misí (např. ISAF v Afganistánu, EUTM v Mali atd.), ve válce proti terorismu, je její účast spíše malá, daná omezenými ekonomickými a lidskými možnostmi a zdroji. [32]

Ačkoli se v minulosti na území bývalého Československa pohybovala řada občanů cizích států později aktivních v teroristických útocích, jedinou osobou odsouzenou za terorismus je v novodobé historii České republiky její vlastní občan. Důchodce Jaromír Balda v roce 2017 pokácel motorovou pilou dva stromy na koleje a způsobil nehodu dvou vlaků s úmyslem vyvolat mezi lidmi strach z muslimů. Jen šťastnou shodou náhod nedošlo k vykolejení vlaků a nikdo nebyl zraněn. V okolí incidentu rozházel jím vyrobené letáky s nápisy „Alláhu akbar!“. Balda byl aktivním sympatizantem a veřejným podporovatelem hnutí Svoboda a přímá demokracie. Hnutí se od něj distancovalo. Senát střeďočeského krajského soudu uznal Baldu vinným z teroristického činu a odsoudil jej k 4 letům odnětí svobody, nařídil mu ambulantní psychiatrické léčení a úhradu škody. Pachateli hrozil až 15 letý trest, jako polehčující okolnosti byly uznány viníková projevená lítost, snížená přičetnost a vysoký věk. [33] Přestože tato událost může působit směšně až bizarně, Ministerstvo vnitra jako orgán zodpovědný za boj proti terorismu tuto hrozbu nepodceňuje. Přípravuje a realizuje řadu opatření s cílem snížit zranitelnosti území České republiky ze strany terorismu. Nejdůležitějším dokumentem, který sumarizuje tyto opatření a definuje koncepci boje proti terorismu je Strategie ČR pro boj proti terorismu 2013.

2.3 Členství v mezinárodních organizacích

Vnitřní bezpečnost ČR je do značné míry závislá na členství v mezinárodních organizacích a uzavřených multilaterálních dohodách. V 21. století se klíčovým faktorem ovlivňujícím bezpečnost státu stávají globalizační procesy světového prostoru. Otevírání hranic a pohyb kapitálu, zboží či osob, vede k tomu, že vnitřní a vnější aspekty bezpečnosti jsou neoddělitelně propojeny.

2.3.1 NATO

NATO (North Atlantic Treaty Organization – Severoatlantická aliance) je mezinárodní obranný vojenský pakt. Vznikl 4. dubna 1949 dohodou dvanácti států. Základní ideou je, že ozbrojený útok na jednu zemi bude brán jako útok proti všem. Hlavní sídlo se nachází v Bruselu v Belgii. V současné době sdružuje 30 států. Česká republika byla přijata 12. března 1999. Aliance se účastní řady vojenských i mírových misí po celém světě, mezi

nejvýznamnější patří účast v akcích SFOR, IFOR a KFOR na Balkáně nebo ISAF a RS v Afganistánu. V nich působí, či v minulosti působily i jednotky Armády České republiky (AČR). [34]

Obr. 8. Vlajka NATO [35]

2.3.2 EU

Evropská Unie (EU) je politický a ekonomický spolek, založený ke zlepšení vzájemné spolupráce v Evropě. Hlavní Orgány a instituce EU sídlí v Bruselu, Belgie. Vznikla 1. listopadu 1993 Maastrichtskou smlouvou. EU historicky navazuje na předchozí integrační aktivity např. Evropské společenství uhlí a oceli či Evropské sdružení volného obchodu. V současné době sdružuje 27 států. Česká republika vstoupila do EU 1. května 2004. To umožnilo volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. EU jako celek tvoří 2. největší ekonomiku světa. Přestože se jedná primárně o politický a ekonomický subjekt, převzala EU odpovědnost i za vedení vojenských misí např. EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině. Má významnou integrační a stabilizační úlohu pro udržení míru, demokracie a spolupráci v Evropě. Za to jí byla v roce 2012 udělena Nobelova cena za mír. [36]

Obr. 9. Vlajka EU [37]

2.3.3 OSN

Organizace spojených národů (OSN) je mezinárodní organizace sdružující 193 států. OSN byla založena 24. října 1945 na základě přijetí Charty OSN. Základním cílem OSN je zachování mezinárodního míru, bezpečnosti a zajištění mezinárodní spolupráce. Členství v OSN je založeno na principu suverénní rovnosti, státy mají svá zastoupení tzv. stálé mise, zejména v hlavním sídle OSN New Yorku, ale také např. v Ženevě nebo ve Vídni. Každý členský stát má své zástupce ve Valném shromáždění a disponuje jedním stejně platným hlasem. Výkonným orgánem je Rada bezpečnosti OSN, jejíž rezoluce jsou právně závazné.

Mírové síly OSN („modré přilby“) se účastní řady misí po celém světě ve snaze udržet mír v regionech, kde hrozí propuknutí ozbrojeného konfliktu. OSN dostala Nobelovu cenu míru v roce 2001. Již dříve Nobelovu cenu míru dostaly Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (1954 a 1981), Dětský fond OSN (1965) a Mírové síly OSN (1988). [38]

Obr. 10. Vlajka OSN [39]

2.3.4 OBSE

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) je mezinárodní bezpečnostní organizace, která vznikla v roce 1995 transformací Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Celkem sdružuje 57 států z Evropy, Asie a USA s Kanadou. Původní myšlenkou bylo posílení stability v Evropě rozdělené geopoliticky na západní a východní blok. Po pádu komunistických režimů ve střední a východní Evropě se zabývá novými bezpečnostními otázkami spojených např. s předcházením vojenských konfliktů, migrací, dodržováním lidských práv či ochranou životního prostředí. [40]

2.3.5 Interpol a Europol

Interpol je mezinárodní policejní organizace. Vznikla v roce 1923 ve Vídni a sdružuje 194 států. Hlavní sídlo je Lyon, Francie. Zabezpečuje policejní spolupráci v kriminální sféře. Základní myšlenkou je spolupráce všech států při pronásledování, vyhledávání a zatýkání pachatelů trestných činů. Europol je organizace spadající pod EU se sídlem Haagu, Nizozemsko, vznikla v roce 1992 při podpisu Maastrichtské smlouvy, plně fungovat však začala až v roce 1999. Jejím hlavním zaměřením je prevence a potírání organizovaného zločinu a terorismu. Zefektivňuje spolupráci členských zemí EU výměnou informací mezi policejními úřady, zpravodajskou podporou policejních operací a poskytováním odborných či technických analýz. [17]

2.4 Závěr

Tato kapitola měla za cíl zpracovat bezpečnostní prostředí v České republice s důrazem na vnitřní bezpečnost. Samotné vnitřní bezpečnostní prostředí a bezpečnost jsou závislé na fungování vnitřních bezpečnostních složek a bezpečnostního systému, ale jsou také syntézou

geopolitických, ekonomických, bezpečnostních, sociálních, náboženských a etnických vlivů jak vnitřních tak vnějších. Zdá se, že v 21. století je možnost vnějšího vojenského napadení České republiky poměrně nízká. Zvyšující se vojenská síla a ambice Ruska a Číny však do budoucna mohou představovat riziko. Nástrojem k eliminaci těchto rizik je členství ČR v NATO a EU a dobré vztahy se sousedními zeměmi. Naše země doposud také nezažila žádný velký teroristický útok. Naše aktivní účast ve válce s islámským terorismem však takovou možnost do budoucna nevyklučuje. V dnešní době i vzdálené konflikty a nestabilita mohou mít dopad na vnitřní bezpečnost ČR. V oblasti kriminality a jiných negativních jevů ve společnosti je Česká republika velmi stabilní a bezpečnou zemí. Přesto se bezpečnostní systém České republiky a jeho vedení politickými elitami bude muset adaptovat na změny bezpečnostního prostředí jako např. demografické stárnutí populace české populace, zvyšující se sociální rozdíly, konkurence na trhu práce, kriminalita mladistvých a nezletilých, „hybridní“ útoky či neustálý růst nákladů na bezpečnost.

3 VNITŘNÍ BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY

Udržování vnitřní bezpečnosti je jednou ze základních funkcí státu jedním z primárních závazků vůči jeho občanům. Zřizování a správné fungování vnitřních bezpečnostních složek je jedním z atributů moderního demokratického státu. Tyto složky představují sociální kontrolu a represii. V demokratickém zřízení musí respektovat základní práva a svobody občanů, civilní kontrolu, transparentnost a odpovědnost. Je nutné oddělení vojenských, policejních, zpravodajských a civilních složek.

3.1 Policie České republiky

Policie České republiky (PČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor s působností na celém území ČR. Zákonem, která popisuje postavení a činnost policie je zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Jejím hlavním úkolem je ochrana osob a majetku, udržování veřejného pořádku a prevence kriminality. Tvoří ji 14 krajských policejních ředitelství (a útvary zřízené v jejich rámci), což jsou útvary s územně vymezenou působností a útvary, které působí celostátně. Útvary s celostátní působností plní specifické a vysoce specializované úkoly např. odhalování organizovaného zločinu, odhalování závažné hospodářské kriminality, ochranu ústavních činitelů aj. Standardními zbraněmi jsou pistole CZ 75D Compact a samopaly Heckler & Koch MP5A5, obě ráže 9 x 19 mm. Policisté specializovaných útvarů mohou být dle charakteru plněných úkolů vyzbrojeni širokým spektrem palných zbraní (útočné pušky, odstřelovací pušky aj.). PČR řídí policejní prezidium, v jehož čele stojí policejní prezident. Civilní správu a kontrolu provádí Ministerstvo vnitra ČR. V současné době má PČR více než 40 tis. zaměstnanců, policistů a občanských zaměstnanců. Policisté jsou ve služebním poměru k České republice. Policistou může být pouze státní občan České republiky, který je starší 18 let, je bezúhonný, splňuje daný stupeň vzdělání a je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu policejní služby. Nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí. [40]

Obr. 11. Znak PČR [41]

3.1.1 Služba pořádkové policie

Jedná se o nejpočetnější a nejvíce univerzální policejní službu. Příslušníci pořádkové služby chrání veřejný pořádek, plní úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení. K přímému styku s veřejností slouží obvodní oddělení na území celé ČR. Tam je držena nepřetržitá dozorčí služba, a tak je zajištěna trvalá akceschopnost. Důležitou činností z hlediska prevence kriminality je obchůzková a hlídková činnost. Při tom předcházejí a zabraňují přestupkům a trestným činům a zakročí proti jejich pachatelům. Provádějí také prvotní opatření na místě činu a pátrají po hledaných a pohřešovaných osobách. [40]

Obr. 12. Označení vozidel PČR [42]

Obr. 13. Zbarvení vrtulníků PČR [43]

3.1.2 Pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky, prvosledové hlídky

Pořádkové jednotky jsou součástí služby pořádkové policie. Mezi jejich úkoly patří ochrana bezpečnosti osob a majetku, zajištění a obnova veřejného pořádku, pokud byl závažným způsobem narušen. Příslušníci pořádkových jednotek jsou vybaveni speciální výstrojí a výzbrojí např. protiúderovými komplety, přilbami a štíty. Působí především v rámci bezpečnostních akcí, které vyžadují nasazení většího počtu policejních sil a prostředků např. demonstrace, střety fotbalových „fanoušků“ atd.

Zásahové jednotky jsou součástí pořádkové služby a plní úkoly zejména související se zákroky proti nebezpečným pachatelům závažných trestných činů, hlavně při jejich zadržování či zatýkání.

Pohotovostní jednotky pořádkové policie posilují výkon hlídkové služby a provádějí zákroky proti pachatelům trestných činů přímo na místě činu, odhalování trestné činnosti, pátrání po hledaných osobách, vozidlech a odcizených věcech. Po nešťastné události střelby v Uherském Brodě došlo ke zřízení prvosledových hlídek. Jejich úkolem je co nejrychleji reagovat na hlášení o trestné činnosti. Jejich dojezdová rychlost by měla být do 10 minut v rámci celé ČR. Hlídky mají ve vybavení balistické vesty, balistické štíty, zastavovací pásy,

sadu k násilnému vstupu, teleskopický žebřík, taktická nosítka a zdravotnický materiál včetně defibrilátoru. Vyzbrojeni jsou krátkými i dlouhými palnými zbraněmi (samopaly, PDW – personal defense weapon). [40]

Obr. 14. Policisté pořádkové jednotky [44]

Obr. 15. Prvosledová hlídka [45]

3.1.3 Služba dopravní policie

Hlavní náplní činnosti této policejní služby je plnění úkolů směřujících k ochraně bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích. Řeší veškeré dopravní přestupky. Dohlíží na technický stav vozidel a kontrolují dodržování zákazu požívání alkoholu a drog u řidičů. Zajišťuje doprovod při přepravě nadměrných nákladů a kontroluje dodržování bezpečnostních přestávek u řidičů nákladních vozidel a autobusů. Specializovaná pracoviště dopravní policie se zabývají šetřením dopravních nehod. [40]

3.1.4 Služba cizinecké policie

Pracoviště této služby mají celostátní působnost. Jejich úkolem je povolování vstupu cizinců do ČR, odepření vstupu případně jejich vyhoštění. Odhalují nelegální migraci a také nezákonné překračování státních hranic. Mezi jejich další úkoly patří monitorování cizinců a odhalování zneužitých či padělaných cestovních dokladů. Policisté cizinecké policie mají také za úkol ochranu státních hranic, kontrolu jejich správného značení a koordinaci činnosti s orgány ochrany hranic sousedních států. [40]

3.1.5 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál provádí státní správu a dozor v oblasti zbraní, střeliva a pyrotechnického průzkumu. Kontroluje dodržování zákona o zbraních, zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem a výbušninami. Vydává zbrojní průkazy, zbrojní licence a evropské zbrojní pasy. Dohlíží a organizuje zkoušky odborné způsobilosti žadatelů

o zbrojní průkaz. Provádí registraci zbraní a pátrá po pohřešovaných zbraních a zabývá se původem zbraní nalezených. [40]

3.1.6 Operační střediska

Úkolem operační středisek je zabezpečení jednotného a koordinovaného plnění policejních úkolů. Pracují v nepřetržitém režimu. Podporují policisty ve výkonu služby a koordinují jejich činnost. Provádí shromažďování informací o bezpečnostní situaci v České republice. Vyhlašují a koordinují policejní akce při bezpečnostních opatřeních a vykonávají organizaci účelného nasazení policejních sil a prostředků. Zabezpečují a udržují provoz celostátní telefonní linky tísňového volání 158. Zajišťují součinnost mezi jednotlivými policejními útvary a dalšími složkami Integrovaného záchranného systému. [40]

3.1.7 Služba kriminální policie a vyšetřování

Úkolem této služby je odhalování a zjišťování spáchaných trestných činů, vyšetřování trestných činů a zadržování jejich pachatelů. Policisté této služby jsou povinni dodržovat trestní řád a plnit policejní úkoly v trestním řízení. Při objasňování skutečností sbírají potřebné podklady, svědectví a zajišťují stopy. Pracoviště (odbory) obecné (trestné činy proti majetku, životu a zdraví) a hospodářské (trestné činy proti měně, platebním prostředkům a daňové trestné činy) kriminální policie jsou zřízeny na každém krajském policejním ředitelství. Další útvary kriminální služby mají celostátní působnost:

- Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, jenž metodicky řídí celostátní i územní složky služby kriminální policie a vyšetřování. Zajišťuje koordinaci a spolupráci útvarů PČR s mezinárodními organizacemi a zahraničními policejními institucemi. V jeho podřízenosti jsou další útvary s celostátní působností:
 - Národní centrála proti organizovanému zločinu, jejíž úkolem je odhalovat korupci, organizovaný zločin, terorismus, extremismus a kyberkriminalitu
 - Národní protidrogová centrála, která se zabývá odhalováním a vyšetřováním kriminality související s nedovolenou výrobou a distribucí omamných látek
 - Útvar speciálních činností, zabývající se ochranou a pomocí osobám ohrožených v souvislosti s trestním řízením např. svědků
 - Útvar zvláštních činností, který provádí oprávněné odposlechy a záznam telekomunikačního provozu, sledování osob či věcí a další specializované úkony

- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, jehož úkolem je dokumentace a stíhání zločinů spáchaných komunistickým režimem v Československu, které nebyly z politických důvodů pravomocně rozhodnuty
- Kriminalistický ústav, což je vědecký ústav v oborech kriminalistiky, písmoznalectví, strojírenství, chemie a elektrotechniky. Jeho úkolem je zpracovávat znalecké posudky a odborná vyjádření pro orgány činné v trestním řízení, vědecký výzkum, vzdělávání specialistů PČR a publikační činnost [40]

3.1.8 Letecká služba

Letecká služba PČR poskytuje vzdušnou podporu policejním akcím. Provádí záchranné, zásahové, pátrací, hlídkové a průzkumné lety. Podílí se na řízení dopravy, pátrání po pohřešovaných osobách, po nebezpečných pachatelích nebo po odcizených motorových vozidlech. Kromě podpory policejních složek a útvarů ministerstva vnitra může Letecká služba PČR provádět lety pro složky integrovaného záchranného systému, orgány krizového řízení, bezpečnostní sbory spolupracující s PČR na zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti a jiné subjekty na základě zákona, dohody, nebo rozhodnutí policejního prezidenta. Letecká služba je realizována z leteckých základen Praha-Ruzyň a Brno-Tuřany, kde je držena 24 hodinová hotovost. Letecká služba disponuje osmi vrtulníky EC 135 T2 a šesti vrtulníky Bell 412 verzi HP, EP a EPi. [40]

3.1.9 Kriminalisticko-technická a znalecká služba

Kriminalisticko-technická a znalecká služba podporuje práci policistů kriminální služby. Provádí ohledání místa činu. Zabývá se vyhledáváním, dokumentací a zajišťováním stop pro trestní řízení. Provádí foto, video a audio expertízu (zkoumání nosičů obrazu a zvuku). Zkoumá přírodní vědy - kriminalistickou chemii (příčiny požárů a ekologických havárií) a kriminalistickou biologii (biologické stopy lidského, zvířecího či rostlinného původu). Zabývá se kriminalistickou identifikací např. daktyloskopií (identifikace podle otisků prstů), mechanoskopií (určení nástrojů podle stop), trasologií (zkoumání stop obuvi, nohou, pneumatik atd.), grafickou expertízou (posuzování ručního písma a písma psacích strojů) a kriminalistickou balistikou (nauka o střelných a palných zbraních, munici a jejich identifikaci). [40]

3.1.10 Útvar rychlého nasazení

Útvar rychlého nasazení (URNA) je specializovaným útvarem PČR určeným především k protiteroristickým akcím. Působí na celém území ČR, jeho příslušníci jsou připraveni působit i v zahraničí. Je přímo podřízen policejnímu prezidentovi. Mezi jeho úkoly patří také zákroky proti únosům osob a dopravních prostředků, proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a jiných zvláště závažných trestných činů. Příslušníci Útvaru rychlého nasazení disponují vysokou fyzickou i psychickou kondicí a zdatností ve střelbě či v boji beze zbraně. Věnují se také spojovací, výsadkové, topografické, zdravotní či psychologické přípravě. Někteří se dále specializují jako pyrotechnici, potápěči nebo odstřelovači. [40]

Obr. 16. Policisté URNA [46]

Obr. 17. Odstřelovač URNA [47]

3.1.11 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky a Ochranná služba

Útvar pro ochranu prezidenta České republiky zabezpečuje trvalou ochranu prezidenta České republiky, jeho manželky, případně osob v jejich blízkosti. Zabezpečuje ochranu bývalým prezidentům republiky po skončení jejich funkčního období a představitelům cizích států a významným zahraničním hostům. Provádí ochranu bydliště prezidenta republiky a všech objektů, které prezident při svých cestách navštíví. Zajišťuje doprovod prezidenta republiky během jeho zahraničních cest a při tom spolupracuje se zahraničními bezpečnostními službami. Chrání Pražský hrad a místo uložení Českých korunovačních klenotů. Ochranná služba PČR trvale chrání ústavní činitele státu stanovené vládou České republiky. Zabezpečuje jejich osobní ochranu, bezpečnou přepravu a bezpečnostní opatření v místech jejich pohybu. Provádí ochranu budov a prostorů, zvláštního významu pro bezpečnost státu, např. objekty patřící parlamentu, úřadu vlády, některým ministerstvům a ústavnímu soudu. [40]

3.2 Celní správa

Příslušníci Celní správy ČR, celníci – jsou podřízeni Ministerstvu financí ČR. Celní správu tvoří Generální ředitelství cel a 14 celních úřadů. Se vstupem ČR do EU zanikly hraniční celní úřady (kromě celního úřadu Praha Ruzyně) a celní správa získala nové povinnosti a kompetence. Mezi ně patří:

- Celnictví – výběr cla, správa spotřebních daní
- Kontrolní činnost – daňové kontroly, kontroly zboží propuštěného v celních režimech, kontroly práv duševního vlastnictví, kontroly nelegální zaměstnanosti
- Pátrací činnost – odhalování trestné činnosti (krácení DPH, podvody na krácení spotřební daně, porušování práv k ochranným známkám) a protidrogová problematika [48]

3.3 Generální inspekce ozbrojených sborů

Generální inspekce ozbrojených sborů (GIBS) je nezávislý orgán, jehož hlavní náplní a předmětem činnosti je vyhledávat, odhalovat a vyšetřovat trestné činy spáchané příslušníky Policie ČR, Vězeňské služby ČR a Celní správy ČR. V čele GIBS stojí ředitel jmenovaný předsedou vlády. Jeho kontrolu provádí Stálá komise pro kontrolu činnosti GIBS Poslanecké sněmovny. [48]

3.4 Obecní policie

Obecní policii zřizuje obecní zastupitelstvo obecně platnou vyhláškou. V čele stojí starosta obce nebo pověřený člen obecního zastupitelstva. Příslušníci obecní policie jsou strážníci a jsou zaměstnanci obce v pracovním poměru. Obecní policie působí na území obce případně více obcí. Obecní policie zaměstnávají více než 8,5 tis. strážníků ve více než 350 obcích a městech. Největšími sbory obecní policie v ČR jsou Městská policie Praha (asi 2 tis. strážníků), Městská policie Ostrava (asi 700 strážníků) a Městská policie Brno (asi 500 strážníků). [17] Hlavní úkoly obecní policie jsou:

- Chránit bezpečnost osob a majetku
- Dohlížet na dodržování pravidel občanského soužití
- Kontrolovat dodržování obecních předpisů a vyhlášek
- Provádět kontrolu bezpečnosti a plynulosti dopravního provozu

- Dohlížet na udržování pořádku na veřejných prostranstvích
- Odhalovat a projednávat přestupky
- Spolupracovat s Policií České republiky [48]

3.5 Bezpečnostní informační služba

Bezpečnostní informační služba (BIS) je civilní, ozbrojená, státní zpravodajská služba s vnitřním polem působnosti. Úkolem BIS je získávat, shromažďovat a vyhodnocovat informace o hrozbách ohrožujících bezpečnost a strategické zájmy České republiky bez výkonných a represivních opatření. Úzce spolupracuje s Policií ČR a tajnými službami spojeneckých států. Zadávat úkoly BIS mohou Prezident republiky a Vláda ČR. BIS většinu své činnosti vykonává utajeně. Je samostatnou rozpočtovou organizací. V čele Bezpečnostní informační služby stojí ředitel jmenovaný Vládou ČR. Vláda také odpovídá za činnost BIS, protože byl zřízen poradní orgán – Výbor pro zpravodajskou činnost BRS. [48] BIS získává především informace o:

- Záměrech a činnostech proti demokratickým základům, svrchovanosti a celistvosti ČR
- Zpravodajských službách cizích států
- Konání ohrožující státní tajemství
- Aktivitách, jež mohou ohrozit ekonomické zájmy ČR
- Organizovaném zločinu a terorismu
- Dalšíh skutečnostech stanovených mezinárodními smlouvami [17]

Zjištěné informace, skutečnosti a výsledky jejich sumarizace a vyhodnocení předává:

- Závazně – Prezidentu a Vládě ČR, jednou ročně (nebo kdykoliv na požádání) prostřednictvím zprávy o výkonu BIS
- Nepovinně – státním a policejním orgánům, informace a skutečnosti náležící do oblasti jejich působnosti [17]

BIS má velmi široký přístup k informacím – např. nepřetržitý přístup k registrům a informačním systémům státní správy, přístup do rejstříku trestů a databáze přestupků, přístup k informacím správy finančních institucí a poskytovatelů telefonních sítí. BIS za základě povolení vrchního soudu v Praze může používat specifické prostředky získávání informací:

- Zpravodajské prostředky – zpravodajskou techniku, sledování, krycí prostředky a doklady
- Osoby jednající ve prospěch BIS [48]

Obr. 18. Znak BIS [49]

3.6 Národní bezpečnostní úřad

Národní bezpečnostní úřad (NBÚ) se podílí na zajišťování vnitřní bezpečnosti ČR ochranou utajovaných skutečností a bezpečnostní způsobilosti. To zahrnuje:

- Vydávání osvědčení o bezpečnostní způsobilosti
- Personální bezpečnost
- Administrativní bezpečnost
- Kryptografickou ochranu
- Fyzickou bezpečnost technických prostředků
- Průmyslovou bezpečnost
- Bezpečnost komunikačních a informačních systémů [17]

V čele NBÚ stojí ředitel jmenovaný vládou ČR. Ředitel NBÚ je odpovědný předsedovi vlády. Kontrolu NBÚ provádí Stálá komise pro kontrolu NBÚ Poslanecké sněmovny – NBÚ předkládá na požádání zprávu o své činnosti. NBÚ pravidelně předkládá zpravodajským službám a Ministerstvu vnitra seznam osob, kterým (ne)bylo vydáno osvědčení o bezpečnostní způsobilosti. [48]

3.7 Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám

Vzniklo v roce 2017 jako komunikační a analytické pracoviště Ministerstva vnitra ČR. Jeho primárním úkolem je monitoring hrozeb vnitřní bezpečnosti České republiky. Mezi další

jeho úkoly patří odhalování dezinformačních kampaní, vyhodnocování vnitřní bezpečnostní situace, příprava legislativních návrhů a osvětová činnost. [48]

3.8 Finanční analytický útvar

Finanční analytický útvar (FAÚ) je samostatná finanční, zpravodajská jednotka. Jejími úkoly jsou sběr a analýza dat o podezřelých obchodech, boj proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, vytváření legislativních návrhů, potírání financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení či dohlížení nad dodržováním mezinárodních sankcí. Kontrolována je prostřednictvím Stále komise pro kontrolu FAÚ. [48]

3.9 Úřad pro zahraniční styky a informace

Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI) je státní ozbrojená zpravodajská služba s vnějším polem působnosti, který se zabývá rozvědnou činností. To zahrnuje sběr, analýzu, ochranu a oprávněné využívání zpravodajsky významných informací z oblasti politiky, ekonomiky a bezpečnosti mimo území České republiky. V případě potřeby může Úřad pro zahraniční styky a informace působit i na českém území. Hájí politické, hospodářské a bezpečnostní zájmy České republiky v zahraničí. Objekty zájmu jsou informace především z vládních a klíčových míst, oblasti výroby, výzkumu a obchodu. Za činnost tohoto úřadu odpovídá Vláda České republiky. Oprávnění ukládat úkoly mu může, s vědomým vlády, i Prezident ČR. ÚZSI nespadá pod žádné ministerstvo, jeho rozpočet se součástí rozpočtu Ministerstva vnitra. [17][48]

3.10 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) je správní úřad pro kybernetickou bezpečnost. Provádí také ochranu utajovaných informací v oblasti informačních a komunikačních systémů a kryptografické ochrany. Mezi jeho další úkoly patří:

- Vydávat opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti
- Ukládat příslušné tresty
- Působit jako koordinační orgán ve stavu kybernetického ohrožení
- Zajišťovat preventivní opatření
- Provádět analýzu a monitoring kybernetických hrozeb a rizik

- Provádět veřejné regulované služby Evropského programu družicové navigace Galileo [48]

3.11 Armáda České republiky

Armáda České Republiky (AČR) představuje nejdůležitější část ozbrojených sil ČR. Hlavním úkolem AČR je obrana státu proti vnějšmu napadení a plnění úkolů na základě mezinárodních závazků. AČR je plně profesionalizovaná, má přibližně 32 tis. zaměstnanců. Jsou to jak vojáci z povolání tak i státní a občanští zaměstnanci. V čele organizační struktury AČR je generální štáb. Vrchním velitelem je prezident republiky. Civilní správu a kontrolu provádí Ministerstvo obrany České republiky. AČR tvoří:

- Pozemní síly, jejichž úkolem je přímá bojová činnost, ochranná objektů a komunikací, udržování klidu a pořádku a ochrana civilního obyvatelstva
- Vzdušné síly, které mají za funkci ochranu vzdušného prostoru České republiky, podporu a transport pozemních sil
- Speciální síly, zabývající se speciálními operacemi (speciální průzkum, ofenzivní činnost, podpora a vliv ve všech geografických a klimatických podmínkách).
- Kybernetické síly, jenž monitorují, plánují a řídí operace v kybernetickém prostoru a v informačním prostředí, podporují strategickou komunikaci
- Teritoriální síly, zodpovídající za řízení krajských vojenských velitelství (KVV) a Aktivní záloh (AZ) [50]

Pod přímé velení Ministerstva obrany ČR spadají:

- Vojenská policie (VP), která plní úkoly policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a majetku státu
- Vojenské zpravodajství (VZ), jenž představuje ozbrojenou vojenskou zpravodajskou službu. Shromažďuje a vyhodnocuje informace o možném vojenském ohrožení ČR, o aktivitách namířených proti obraně ČR a o působení ohrožující utajované skutečnosti v oblasti obrany ČR. Zabývá se získáváním, shromažďováním a vyhodnocováním informací, které svědčí o možnosti hrozeb terorismu, organizovaného zločinu a sabotáží. Zadavatelem úkolů pro Vojenské zpravodajství je vláda, prezident a ministr obrany. Ti jsou také adresáty získaných informací.

Působí na území ČR i v zahraničí. Zabývá se rozvědnou i kontrarozvědnou činností.
[48]

Podle zákona o Policii ČR: „*Pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti může vláda České republiky povolat k plnění úkolů policie vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby České republiky nebo Celní správy české republiky. Vojáky a příslušníky lze povolat na nezbytnou dobu.*“ [51]

Nasazení vojáků AČR na zajištění vnitřní bezpečnosti může mít podobu:

- Dočasného vyčlenění – např. vyčlenění chemického vojska nebo vojenské zdravotnické služby pro řešení epidemiologických situací či průmyslových havárií
- Přímého zapojení – např. zařazení vojenských sil a prostředků do organizace provozu letecké záchranné služby
- Posílení vnitřní bezpečnosti – např. zapojení Vojenské policie pro zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích
- Zdvojení schopností ozbrojených sborů – např. činnost vojenského zpravodajství
[17]

3.12 Závěr

Tato kapitola měla za cíl popsat bezpečnostní složky zajišťující vnitřní bezpečnost České republiky. Bezpečnostní složky v ČR prošly od zhroutilí komunistického režimu v roce 1989 zásadní transformací. Ta spočívá zejména v:

- Konci jejich kontroly jednou vládnoucí politickou stranou
- Jejich transformaci na nezávislé bezpečnostní instituce
- Přizpůsobení bezpečnostních složek formám (víceúrovňového) vládnutí v demokratickém státě
- Proměnách bezpečnostních složek v reakci na měnící se mezinárodní prostředí

Tyto vnější okolnosti spolu s řadou vnitřních faktorů (historický vývoj, ekonomická úroveň státu, složení obyvatelstva, kulturní prostředí a zvyky) vytváří podobu a institucionalizovanou strukturu bezpečnostních složek v oblasti vnitřní bezpečnosti ČR. Klíčovou roli při zajišťování vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva tvoří ozbrojené bezpečnostní sbory, zejména pak Policie ČR. K zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku přispívá i

obecní policie v rozsahu svých zákonných oprávnění a Armáda ČR, jejíž síly a prostředky mohou být využity k posílení Policie ČR a integrovaného záchranného systému v případě, že se jejich síly ukáží jako nedostatečné. Pro účinné zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva je důležitá rovněž spolupráce s občany, občanskými sdruženími působícími v oblasti bezpečnosti a využití dobrovolnické služby.

4 ZBRAŇOVÁ POLITIKA V ČR

Problematika zbraní ve společnosti je vždy řešena specifickými zákony. Novodobé státní úvazy bez ohledu na svůj sociálně-politický základ regulují nošení a držení střelných zbraní občany v civilním sektoru. Demokratické státy obvykle dávají svým občanům určitý prostor a možnosti nabývání a užívání zbraní ať už v rámci obrany života, zdraví a majetku nebo ve využití při sportovních, mysliveckých a sběratelských aktivitách.

4.1 Historie

V českých zemích má vývoj a výroba zbraní dlouhodobou tradici, sahající hluboko do středověku. V té době patřily střelné zbraně k vybavení každé selské usedlosti či měšťanské domácnosti. Škodovy závody v Plzni vyrábějící především zbraně a munici patřily k největším průmyslovým podnikům v Rakousku-Uhersku. V rámci Rakouska-Uherska bylo držení zbraní občany dáno Císařským patentem č. 223/1852 ř. z. Pro nošení zbraně bylo nutno získat tzv. „zbrojního pas“, který se uděloval na základě posouzení žadatele. První Československá republika patřila v meziválečném období mezi přední světové výrobce a vývozce zbraní. Držení zbraní občany upravovaly zákony přímo navazující na právní předpisy bývalé Rakousko-Uherské monarchie. [52] Po zahájení okupace nacistickým Německem v roce 1939 v tzv. Protektorátu Čechy a Morava bylo držení a nošení zbraní zakázáno a velmi přísně trestáno, často trestem smrti. Po uchopení moci Komunistickou stranou v roce 1948 nastal restriktivní přístup státu daný zákonem č. 162/1949 Sb. Formálně bylo sice právo držení a nošení zbraně zachováno, nicméně pro běžného občana byla šance na získání povolení minimální. V roce 1983 došlo k jistému uvolnění dané zákonem č. 147/1983, v souvislosti s rozvojem myslivosti a sportovní střelby, avšak o udělení povolení nosit a držet zbraň stále rozhodovaly dle své vůle orgány Sboru národní bezpečnosti. Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se změnil nejen vztah občanů ke zbraním, ale i úloha zbraní ve společnosti. Staly se účinným prostředkem sebeobranou proti rostoucí kriminalitě. Zákon č. 49/1990 Sb. umožnil přístup ke zbraním většímu počtu žadatelů, avšak až zákon č. 288/1995 Sb. určil definitivní pravidla pro a nošení a držení zbraní. Z něj také vychází navazující zákon o střelných zbraních a střelivu č. 119/2002 Sb. [8]

4.2 Zákon č. 119/2002 Sb.

Při tvorbě a schvalování současného zákona o zbraních a střelivu č. 119/2002 Sb. (dále jen zákon o zbraních) v Parlamentu ČR, se u odborné i laické veřejnosti střetávaly dva různé přístupy k nabývání, držení a nošení zbraní, a to:

- Liberální – vycházející z předpokladu, že bezúhonný občan má mít snadný přístup ke zbraním
- Restriktivní – poukazující na to, že vlastnictví střelných zbraní může mít negativní dopad na bezpečnost a veřejný pořádek [8]

Zákon o zbraních byl schválen Parlamentem ČR dne 8. března 2002. Přijatý zákon je kompromisem mezi oběma přístupy. Při jeho tvorbě zákonodárci zhodnotili tyto argumenty:

- Empirické – narůstající počet úmyslných trestných činů, spáchaných legálně držеныmi střelnými zbraněmi
- Systémové – nárůst počtu závažných trestných činů
- Hodnotové – útoky na životy a majetek občanů [53]

Nový zákon, kromě nahrazení předchozího zákona č. 288/1995 Sb., mění i zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) a zákon č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů. Jeho účelem je zejména:

- Plná kompatibilita s právem EU – tj. komplexní úprava v oblasti zbraní a střeliva v souladu s příslušnými právními předpisy EU a dalšími mezinárodními závazky
- Vytvoření efektivního právního nástroje pro adekvátní regulaci zbraní a střeliva ze strany státu s ohledem na veřejný pořádek a bezpečnost
- Novelizace živnostenského zákona v oblasti aktivit souvisejících se zbraněmi a municí

Při přípravě zákona o zbraních byly zhodnoceny tyto právní předpisy EU:

- Směrnice Rady Evropského Společenství č. 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- Směrnice Rady Evropského Společenství č. 93/15/EHS o dozoru nad výbušninami pro civilní použití
- Doporučení Komise č. 93/216/EHS o Evropském zbrojním pasu [8]

Zákon o zbraních a střelivu č. 119/2002 Sb. obsahuje celkem 87 paragrafů rozdělených do 4 částí:

- Část První Zbraně, střelivo a munice
- Část Druhá Změna zákona č. 156/2000 Sb.
- Část Třetí Změna živnostenského zákona
- Část Čtvrtá Účinnost

Zákon obsahuje 2 přílohy:

- Příloha č. 1 – Vymezení zbraní a střeliva, která se dělí na 2 části:
 - Část první – Druhy zbraní
 - Část druhá – Druhy střeliva
- Příloha č. 2 – Druhy a skupiny munice [53]

4.3 Kategorie zbraní

Zákon o zbraních se vztahuje na:

- střelné zbraně
- střelivo a munici
- noktovizní, laserové zaměřovače a tlumiče hluku výstřelu

Na jiné předměty, ačkoliv mají charakter zbraní či obranných prostředků, se zákon o zbraních nevztahuje. Jedná se o:

- chladné zbraně
- elektrické paralyzéry
- obranné spreje
- střelné zbraně, které nesplňují kritéria zákona o zbraních z důvodu nízkého výkonu či imitování zbraně
- doplňky a příslušenství zbraní (části zbraní, které nejsou hlavní částí zbraně, zaměřovací dalekohledy atd.) [54]

Zbraně podléhající zákonu o zbraních se dělí na kategorie:

- Kategorie A – Zakázané zbraně
- Kategorie B – Zbraně podléhající povolení
- Kategorie C – Zbraně podléhající ohlášení
- Kategorie D – Zbraně nepodléhající registraci [8]

4.3.1 Zbraně kategorie A

Zbraně kategorie A jsou zbraně, které mají příliš vysokou účinnost pro většinu legitimních civilních účelů (např. dělostřelecké zbraně, automatické zbraně, apod.), nebo s sebou nesou jiná bezpečnostní rizika (zbraně z vojenské produkce, které nejsou technicky ověřeny pro civilní účely, nedovolené výrobní provedení zbraně, zbraně maskované jako jiné předměty apod.). Mezi zbraně kategorie A patří i zakázané střelivo (střelivo s průbojnou, výbušnou nebo zápalnou střelou, střelivo se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku a munice - dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda) a zakázané doplňky zbraní (tlumiče hluku výstřelu, noktovizní zaměřovače atd.). Pro nabytí zbraně kategorie A je nutné, kromě zbrojního průkazu či zbrojní licence, udělení nenárokové výjimky příslušným útvarem policie. [8][54]

4.3.2 Zbraně kategorie B

Do kategorie B spadá celá řada zbraní. Zbraněmi kategorie B podle § 5 zákona o zbraních jsou:

- *„krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně (za krátkou je považována zbraň s hlavní kratší než 300 mm a celkovou délkou menší než 600 mm)*
- *krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem*
- *jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm*
- *dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje nebo u nichž je podávací ústrojí odnímatelné*
- *opakovací nebo samonabíjecí brokovnice s hlavní dlouhou nejvýše 600 mm*
- *samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní*

- *signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm“ [8]*

Podmínkou pro nabývání zbraní kategorie B je kromě zbrojního průkazu nebo zbrojní licence také vydání povolení příslušným útvarem policie.

4.3.3 Zbraně kategorie C

Zbraně kategorie C se považují za méně účinné než zbraně kategorie B, nebo je lze hůře skrýt. K nabytí zbraní kategorie C se mimo zbrojního průkazu či zbrojní licence nepožaduje dalších oprávnění či dokumentů. Mezi zbraně kategorie C podle § 6 zákona o zbraních patří:

- *„jednoranové nebo víceranové zbraně (krátké i dlouhé) pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm*
- *dlouhé jednoranové, víceranové a opakovací (s výjimkou opakovacích brokovnic s hlavní kratší než 600 mm) zbraně*
- *samonabíjecí dlouhé zbraně s pevným zásobovacím ústrojím, které nepojme více než 3 náboje (s výjimkou samonabíjecích brokovnic s hlavní kratší než 600 mm a zbraní majících vzhled zbraní samočinných)*
- *plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J s výjimkou paintballových zbraní*
- *více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů“ [8]*

4.3.4 Zbraně kategorie D

Zbraně kategorie D může nabývat do vlastnictví osoba, která dosáhla věku 18 let a je plně svéprávná. Mezi zbraně kategorie D patří historické zbraně (tzn. vyrobeny do 31. prosince 1890), jednoranové a dvouranové křesadlové či perkusní zbraně, flobertky, plynovky, větrovky, vzduchovky, airsoftové či paintballové zbraně, expanzní zbraně a expanzní přístroje, mechanické zbraně či znehodnocené zbraně. [8][54]

4.4 Zbrojní průkaz

Zbrojní průkaz je doklad, který opravňuje fyzické osoby k nabývání vlastnictví a držení či nošení zbraní. Dle zákona o zbraních je to: *„veřejná listina, která fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich*

nošení“ [8] Popis zbrojního průkazu, práv a povinností jeho držitele jsou popsány v hlavě IV Části První zákona o zbraních. Zbrojní průkaz vydává příslušný útvar služby pro zbraně a bezpečnostní materiál PČR na základě žádosti podané fyzickou osobou na předepsaném tiskopise. K žádosti přikládá osvědčení o zdravotní a odborné způsobilosti. Doba platnosti zbrojního průkazu je 10 let. [55] Zbrojní průkaz se dělí na skupiny:

- A – ke sběratelským účelům
- B – ke sportovním účelům
- C – k loveckým účelům
- D – k výkonu zaměstnání nebo povolání
- E – k ochraně života, zdraví nebo majetku

4.4.1 Podmínky získání zbrojního průkazu

Zbrojní průkaz lze vydat pouze osobě, která splňuje podmínky:

- věkové hranice a svéprávnosti
- bezúhonnosti a spolehlivosti
- zdravotní způsobilosti
- odborné způsobilosti
- místa pobytu na území České republiky [8]

4.4.1.1 Věková hranice a svéprávnost

Minimální věková hranice pro vydání zbrojního průkazu je pro jednotlivé skupiny:

- Skupina A – 21 let
- Skupina B – 18 let, ve výjimečných případech 15 let
- Skupina C – 18 let, ve výjimečných případech 16 let
- Skupina D – 21 let, ve výjimečných případech 18 let
- Skupina E – 21 let

Výjimky se udělují členům sportovních organizací, zabývajících se střelbou, studentům myslivosti a puškařských oborů. Pro skupiny B a C, kde je žadatel mladší než 18 let, musí být doložen písemný souhlas zákonného zástupce a doporučení příslušného sportovního

sdužení nebo školy. Podmínkou vydání zbrojního průkazu je plná svéprávnost tj. způsobilost k právním úkonům. [8]

4.4.1.2 Zdravotní způsobilost

Osvědčení o zdravotní způsobilosti vydává praktický lékař, u kterého je žadatel registrován, případně u žadatelů o zbrojní průkaz skupiny D lékař poskytující zaměstnanci závodní preventivní péči. Lékař může žadatele odeslat na další specializované vyšetření (psychotesty apod.). Nemoci vylučující nebo omezující zdravotní způsobilost jsou popsány v příloze k vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 493/2002 Sb. [54]

4.4.1.3 Odborná způsobilost

Odbornou způsobilost žadatel o zbrojní průkaz prokazuje vykonáním zkoušky odborné způsobilosti. Zkouška je vykonávána před zkušebním komisařem jmenovaným Ministerstvem vnitra, za dozoru policistů příslušného útvaru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál. Zkouška z odborné způsobilosti se skládá z teoretické a praktické části:

- Teoretická část zkoušky se provádí písemným testem skládajícím se z 30 testových otázek. Z toho je 22 otázek ze znalosti zákona o zbraních (hodnocenými 3 body), 5 otázek z nauky o zbraních a střelivu (2 body) a 3 otázky ze zdravotnického minima (1 bod). Celkem lze získat max. 79 bodů. Minimální počet bodů pro úspěšné absolvování zkoušky je pro jednotlivé skupiny: A – 67, B – 71, C – 71, D – 74 a E – 74 bodů. [55]
- Praktická část zkoušky se skládá z:
 - Prohlídky zbraně za účelem zjištění, zda je v nenabitém stavu
 - Rozebrání a složení zbraně v rozsahu, který je nutný k vyčištění zbraně
 - Postupu při přípravě zbraně ke střelbě, a při ukončení střelby
 - Střelby na pevný cíl [56]

Druhy zbraní, ze kterých je prováděna střelba na pevný cíl a minimální požadavky na přesnost střelby, se liší podle skupin zbrojního průkazu.

Tab. 3. Požadavky na přesnost střelby zkoušky odborné způsobilosti dle skupin zbrojního průkazu [56]

Skupina	Krátká kulová zbraň		Dlouhá kulová zbraň		Dlouhá broková zbraň
A	min. 2 zásahy z 5 na 10 metrů	nebo	min. 2 zásahy z 5 na 25 metrů		—
B	min. 4 zásahy z 5 na 10 metrů	nebo	min. 4 zásahy z 5 na 25 metrů		—
C	—		min. 4 zásahy z 5 na 25 metrů	a	min. 2 zásahy ze 3 na 25 metrů
D	min. 4 zásahy z 5 na 15 metrů		—		—
E	min. 4 zásahy z 5 na 10 metrů		—		—

4.4.1.4 Bezúhonnost a spolehlivost

Při posuzování bezúhonnosti žadatele o zbrojní průkaz se nepřihlíží k tomu, zda odsouzení za trestný čin bylo zahlazeno. Příslušný útvar PČR posoudí bezúhonnost žadatele na základě vyžádaného opisu z rejstříku trestů. Za bezúhonného nebude považován, pokud spáchal jakýkoliv úmyslný trestný čin a od výkonu trestu ještě neuplynulo 20 let (byl-li uložen trest odnětí svobody od 5 do 12 let), 10 let (byl-li uložen trest odnětí svobody převyšující dva roky), nebo 5 let (v případě trestu do 2 let). Při udělení trestu odnětí svobody nad 12 let, není možno zbrojní průkaz získat. [55] Za spolehlivého se nepovažují osoby, které nadměrně pijí alkohol, požívají drogy nebo se opakovaně dopouští přestupků, tzn. více než jednoho přestupku v posledních 3 letech:

- Na úseku zbraní a střeliva
- Na úseku používání výbušnin
- Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi nebo obdobného přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích
- Na úseku obrany České republiky
- Proti veřejnému pořádku
- Proti občanskému soužití
- Proti majetku
- Na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství [8]

4.5 Zbrojní licence

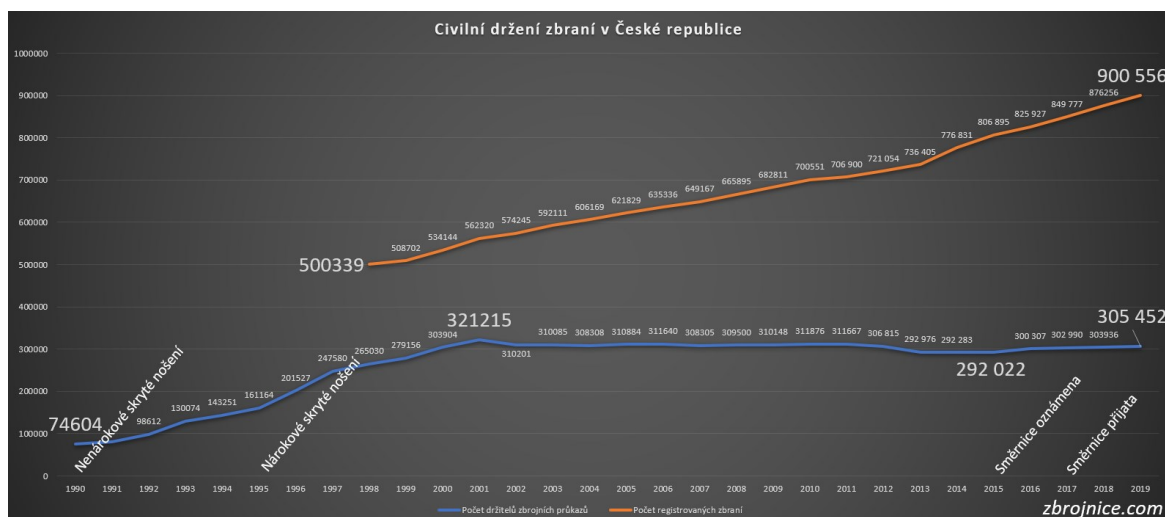
Rozšířené možnosti k nabývání vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva právníckými nebo fyzickými osobami umožňuje zbrojní licence. Zbrojní licence je veřejná listina umožňující podnikatelskou činnost v oboru zbraní a střeliva. [56] Dělí se na skupiny:

- A – vývoj, výroba zbraní nebo střeliva
- B – opravy, úpravy nebo znehodnocování zbraní nebo střeliva
- C – nákup, prodej nebo přeprava zbraní nebo střeliva
- D – půjčování zbraní nebo úschova zbraní nebo střeliva
- E – ničení nebo znehodnocování zbraní nebo střeliva
- F – výuka nebo výcvik ve střelbě
- G – zajišťování ostrahy majetku a osob
- H – uskutečňování sportovní, kulturní nebo zájmové činnosti
- I – provozování muzejnictví nebo sbírkové činnosti
- J – zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu [8]

4.6 Počty zbraní a zbrojních průkazů v ČR

V roce 2019 bylo v ČR více než 300 tis. držitelů zbrojních průkazů. Pokračoval tak trend mírného růstu z přechozích let, s výjimkou velkých výkyvů v letech 2013 (pokles o 5%) a 2016 (nárůst o 2,8%). Změny v počtech držitelů zbrojních průkazů prošly etapami:

- Velký nárůst počtu držitelů zbrojních průkazů na počátku 90. let
- Stagnace v letech 2000 – 2010
- Postupný pokles v letech 2010 – 2013
- Zvýšený nárůst v roce 2016, který dále nepokračuje
- Mírný nárůst v období 2016 – 2019 [57]

Obr. 19. Vývoj počtu držitelů zbrojních průkazů a vlastněných zbraní [57]

Počet vlastněných legálních palných zbraní dosáhl počtu překračující 900 tis. kusů. Ve změnách počtu zbraní nedochází k žádným významným meziročním skokům. Registrovaných zbraní přibývá kolem 5% každý rok.

4.6.1 Trendy podle skupin zbrojního průkazu

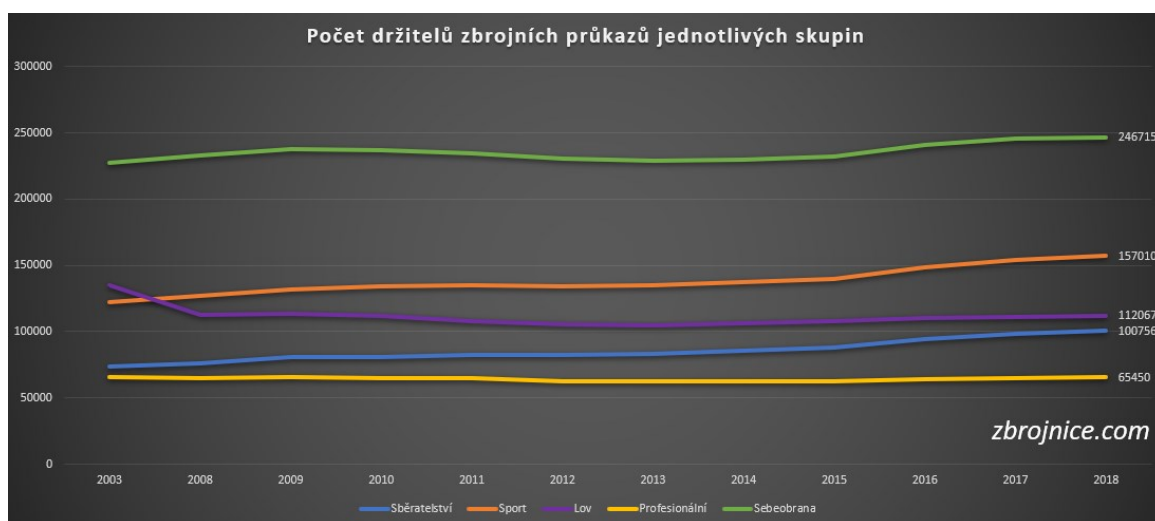
Mezi jednotlivými skupinami vydaných zbrojních průkazů naprosto převažují zbrojní průkazy sk. E, s přetrvávajícími preferencemi zbrojních průkazů sk. A a B za posledních 10 let. U sk. C došlo k mírnému nárůstu držitelů a k ukončení předchozího trendu jejich úbytku. Z dlouhodobého hlediska dochází k těmto tendencím:

- Výraznému nárůstu počtu sportovních střelců a sběratelů zbraní
- Poklesu držitelů zbrojního průkazu sk. C, který se změnil s novelizací zákona o zbraních, podle které k nabytí zbrojního průkazu sk. C již není potřeba držení platného loveckého oprávnění
- Ustálení a dlouhodobému mírnému poklesu počtu ozbrojených profesionálů
- Dlouhodobému mírnému růstu počtu ozbrojené veřejnosti

To má především tyto důvody:

- Velká část nových držitelů zbrojních průkazů skládá zkoušky z odborné způsobilosti pro více skupin současně
- Právní nejistota pro držitele zbrojních průkazů, z důvodu směrnic EU
- Úbytek dlouhodobých držitelů pouze jedné skupiny zbrojního průkazu

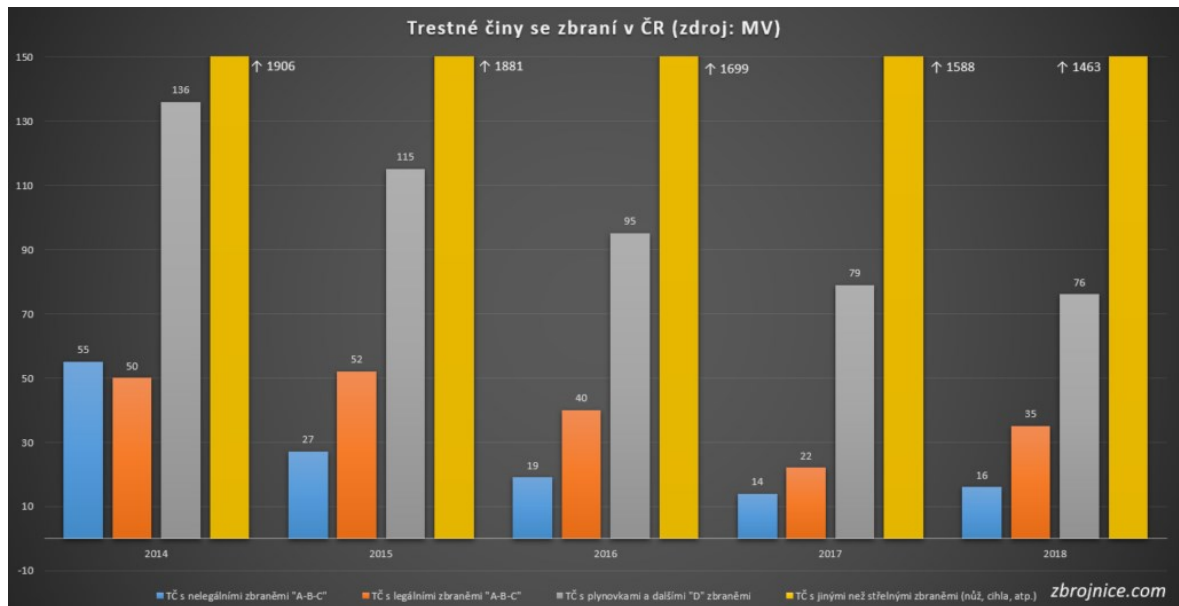
- Obtížnost zkoušky pro získání zbrojního průkazu sk. E a získání alespoň sk. A nebo B. Zbraň pak nemůže být nošena na veřejnosti, ale může být použita k ochraně bytu či domu
- Větší dostupnost zbraní z důvodu rostoucí životní úrovně
- Úspěchy českých sportovních střelců, které vedly ke zvýšenému zájmu o sportovní střelbu
- Změny v bezpečnostní situaci v Evropě [58]

Obr. 20. Vývoj počtu držitelů zbrojních průkazů dle skupin [58]

4.7 Vnitřní bezpečnost s ohledem na zbraňovou politiku

Zbraňová politika ovlivňuje oblast vnitřní bezpečnosti ČR především počtem spáchaných trestných činů s použitím zbraní. Legálně drženými střelnými zbraněmi dojde každoročně v ČR k spáchání asi sta trestných činů. V roce 2018 došlo k 108 případům. V 18 případech pachatel použil nelegální zbraň. Ze 108 případů v roce 2018 však celkem 73 případů jsou činy spáchané plynovkami a jinými zbraněmi kategorie D. Zbraně kategorie A, B a C figurují ve zbývajících 35 spáchaných trestných činech. Z tohoto počtu šlo o 4 případy výtržnictví a 12 o nebezpečné vyhrožování. Loupeže byly s legální zbraní v roce 2018 spáchány 4, vraždy policie řešila ve 3 případech. [59]

Obr. 21. Počty trestných činů spáchaných se zbraněmi V ČR v období 2014 – 2018 [59]

4.8 Závěr

Tato kapitola popisuje zbraňovou politiku v České republice. Vztah českého národa ke zbraním je dán historickým vývojem a dlouhou tradicí ve výrobě či vývoji zbraní. Možnost nabývat, držet a nosit zbraně občanům ČR přinesl až návrat svobody po roce 1989. Postupný zvyšující se nárůst držitelů zbrojních průkazů se zastavil na úrovni přibližně 3% populace. Současně setrvale roste počet zbraní vlastněných touto skupinou občanů. V evropském kontextu je česká zbraňová legislativa unikátní a přiměřeně funkční. Představuje kompromis mezi individuální svobodou občana a jeho možností účinně bránit sebe, své nejbližší a svůj majetek na jedné straně a zájmem společnosti na regulaci potenciálního nebezpečí ze strany legálního držení zbraní na straně druhé. Vysoké nároky na bezúhonnost a zdravotní stav a také obtížnost zkoušky pro získání zbrojního průkazu vyvažuje relativně rozsáhlá svoboda k nabývání zbraní po jejím splnění.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PROGNOZA BEZPEČNOSTI

Prognóza vývoje vnitřní bezpečnosti ČR s ohledem na zbraňovou politiku bude vycházet z počátečního stavu těchto skutečností:

- Zbraňová legislativa
- Počet držitelů zbrojních průkazů a počet zbraní jimi držených
- Kriminalita
- Vnitřní bezpečnost
- Politická a ekonomická stabilita

Při tvorbě prognózy vývoje bezpečnosti bude použita metoda alternativních scénářů. Nejdůležitějším vlivem na zbraňovou politiku v blízké budoucnosti bude mít přijetí nového zákona o zbraních na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. Jejím deklarovaným cílem je zabránit teroristům v přístupu ke zbraním. Nový zákon o zbraních by měl nabýt účinnosti v průběhu roku 2022. Kromě něj se předpokládá přijetí:

- samostatného zákona o municí, který by měl řešit úpravy munice
- nového nadstavbového zákona o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti
- doprovodného zákona o změně zákonů, který by měl upravovat předpisy v souvislosti s nabytím účinnosti uvedených zákonů [60]

Scénáře prognózy vývoje vnitřní bezpečnosti s ohledem na zbraňovou politiku jsou:

- Č. 1 – nedojde k přijetí nového zákona o zbraních
- Č. 2 – dojde k přijetí nového zákona o zbraních a tento stav bude setrvávat
- Č. 3 – dojde k dalšímu omezení nabývání zbraní

5.1 Návrh nového zákona o zbraních

V rámci ministerstva vnitra byly zřízeny 3 pracovní skupiny (vnitřoresortní, meziresortní a expertní s širokou účastí odborné veřejnosti), které v průběhu roku 2018 opakovaně jednaly o návrhu nového zákona o zbraních. Zákon o zbraních by měl být přehlednější a jednodušší. Zruší se řada administrativních úkolů. [60] Tyto úkony bude možno vyřídit elektronickou

cestou. Budou zrušeny průkazy a doklady a s nimi související řada povinností např. hlášení jejich ztráty, jejich výměna, aktualizace údajů a fotografií.

5.1.1 Skupiny zbrojního oprávnění

Skupiny zbrojního průkazu mají být nahrazeny skupinami zbrojního oprávnění a to:

- Skupina A – určena pro výkon zaměstnání v oboru výroby zbraní, která má vyžadovat věk 18 let, svéprávnost a základní bezúhonnost. Bude opravňovat k nakládání s hlavními částmi a polotovary zbraní, ne však k jejich nabývání či nošení. Bude určena zejména pro zaměstnance pracující ve výrobě zbraní
- Skupina B – která zahrnuje zájmovou činnost (sběratelství, sport, lov). Odpovídající nynějším skupinám A, B a C
- Skupina C – stanovená pro ochranu života, zdraví a pro výkon povolání a zaměstnání. Jde o souhrn současných skupin D a E [61] [62]

Podmínky pro získání zbrojního oprávnění budou obdobné získání současného zbrojního průkazu příslušné skupiny. Držitel zbrojního oprávnění bude muset každých 5 let předložit posudek zdravotní způsobilosti.

5.1.2 Zbrojní licence

Skupiny zbrojních licencí mají být pouze 2:

- ZL1 – umožňující podnikání v oboru zbraní a střeliva (výroba, prodej, komerční střelnice apod.). Její získání bude podmíněno odborným vzděláním nebo praxí v oboru
- ZL2 – pro zájmovou činnost (kluby vojenské historie, střelecké kluby, muzea atd.). Tato licence by měla být určena pro právnické nebo fyzické osoby provádějící podnikatelskou činnost, které splní podmínky vydání zbrojního oprávnění [61] [62]

5.1.3 Kategorie zbraní

Kategorií zbraní má být nově 6:

- R1 – která má zahrnovat zbraně zvláště účinné (vojenské těžké zbraně), automatické zbraně maskované jako jiné předměty, zbraně nezachytitelné detektory kovů a pasti na principu palné zbraně. Povolení jejich nabývání má být obdobou současné

kategorie A, tzn. nenárokové výjimky. Ty budou moci být uděleny pouze držitelům zbrojní licence

- R2 – zahrnující samonabíjecí zbraně vyrobené ze samočinných, dlouhé zbraně, jenž lze sklopením či zasunutím ramenní opěrky zkrátit pod 600 mm, a samonabíjecí zbraně střílející z otevřeného závěru (z důvodu možnosti změnit běžnými prostředky tyto zbraně na automatické). Povolení na nabývání těchto zbraní by mělo být nárokové, při uvedení řádného důvodu. Ty mají být pouze pro:
 - sběratelskou, kulturní nebo historickou zájmovou činnost
 - zabezpečení při přepravě nebo střežení nebezpečných nebo cenných zásilek, či ostrahy důležitých objektů a objektů důležitých pro obranu státu anebo zajištění bezpečnosti osob nebo majetku mimořádné hodnoty
 - provozování sportovní střelby členy střeleckých klubů, kteří se účastní soutěží v mezinárodně uznané disciplíně, ve které se taková zbraně používají
- R3 – sem mají patřit pistole, revolvery a další zbraně v současnosti zahrnuté v kat. B (mimo těch, které byly přeřazeny do R2). Nabývání těchto zbraní má podléhat stejnému procesu jako zbraní v současné kat. B
- R4 – jenž má obsahovat zbraně, které jsou zahrnuty v současnosti v kat. C. Nabývání těchto zbraní odpovídá nabývání zbraní v současné kat. C
- PO – „povinně ohlašované“, které mají podléhat registraci, ale k jejich nabývání není třeba být držitelem zbrojního oprávnění. Do této kategorie mají patřit floberty, moderní předovky, zbraně znehodnocené dle předpisů EU, signální zbraně do ráže 16 mm a neopravitelná torza zbraní
- NO – „nepodléhající ohlášení“, odpovídající zbraním současné kat. D. Např. historické zbraně, jehlovky, předovky s historickou předlohou, zbraně znehodnocené podle dosavadních českých předpisů, vzduchovky, větrovky, plynovky atd. [61] [62]

5.1.4 Střelivo

Střelivo má být rozděleno do 4 kategorií:

- S1 – střelivo s průbojnou, výbušnou, zápalnou nebo svítící střelou. Má být součástí kategorie zbraní R1

- S2 – náboje s expanzní střelou (řízená deformace se zvýšeným ranivým účinkem). Nabývat je budou moci držitelé povolení, nebo držitelé dlouhých zbraní komorovaných na tyto náboje
- S3 – náboje běžného provedení dostupné držitelům zbrojního oprávnění. Nabývat je budou smět držitelé zbrojního oprávnění
- S4 – náboje typu flobert, signální náboje do ráže 16 mm, nábojky pro činnost expanzní zbraní a přístrojů a aktivní komponenty střeliva (střelný prach a zápalky). Nabývat je bude moci svéprávná osoba starší 18 let [61] [62]

5.1.5 Doplnky a součásti zbraní

Zásobníky s kapacitou více než 10 nábojů u dlouhých zbraní a 20 nábojů u krátkých budou zařazeny do zbraní kategorie R2 a podléhat stejnému procesu pro nabývání s tím, že má jít o trvalé oprávnění k nabývání těchto zásobníků. Doplnky či součásti umožňující automatickou střelbu budou patřit do kat. R1. Tlumiče mají patřit do kategorie R4 pro účely lovu, sportovní střelby nebo pořádání rekonstrukcí. Polotovary pro výrobu hlavních částí zbraní budou dostupné pouze pro držitele zbrojní licence. [61] [62]

5.2 Návrh zákona o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti

Zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky byl připraven Ministerstvem vnitra a schválen vládou 6. ledna 2020. Jeho pozměněná verze je navržena skupinou poslanců z vládních i opozičních stran. Tento zákon se má zabývat:

- Zákazem vytváření ozbrojených paramilitárních skupin – ty musejí vykazovat všechny znaky v zákonu uvedené. Musí se jednat o uskupení s určitou vnitřní organizační strukturou. Musí se jednat o skupinu, která prosazuje politické, náboženské nebo obdobné společenské záměry a cíle, jež jsou založeny na určité ideologii, jejich dosažení prosazuje ozbrojenou cestou
- Zřízením systému střelecké přípravy – jenž bude organizován ministerstvem vnitra a obrany. Půjde o státem garantovaný systém akreditovaných kurzů pro výcvik ve střelbě a používání zbraní s dobrovolnou účastí. Tento systém má pomáhat vytvořit zálohu státu v případě krizových stavů či ohrožení státu

- Zřízením speciálních opatření v době krizových stavů. To má především obnášet:
 - Mimořádné podmínky pro nakládání se zbraněmi po dobu krizového stavu (např. povolení viditelného nošení zbraní nebo možnost odstřelu nakažených zvířat jinými typy zbraní, než které jsou běžně užívány)
 - Stanovení, že žádné mimořádné opatření nesmí být v rozporu se zájmem držitelů zbraní na ochranu života, zdraví nebo majetku, tj. nepřipouští možnost zabavení zbraní po dobu krizového stavu [63]

5.3 Scénář č. 1 – nedojde k přijetí nového zákona o zbraních

Hlavní aktéři

- Parlament České republiky
- Evropská unie

Stanovení hybných sil

- Legislativní proces v ČR

Stěžejní události

- Nepřijetí zákona o zbraních
- Sankce ze strany EU
- Ekonomický a politický dopad

V případě nepřijetí nového zákona o zbraních zůstane zbraňová politika ČR v současném stavu a její dopad na situaci vnitřní bezpečnosti bude stejný jako dosud. Proti přijetí nového zákona o zbraních se zvedla vlna odporu laické i odborné veřejnosti. Velmi aktivní jsou v tomto směru Sdružení na ochranu práv majitelů zbraní – LEX a spolek LIGA LIBE. ČR podala na směrnici 91/477/EHS žalobu k Evropskému soudnímu dvoru do Lucemburku. Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničí v žalobě napadli způsob schválení směrnice i některá konkrétní ustanovení. Návrh této směrnice byl projednán v Radě pro vnitřní trh, kde byl většinou schválen. Za nepřijetí zákona, který by směrnici 91/477/EHS zohledňoval, by ČR mohla být Evropskou komisí pokutována částkou v přepočtu až 300 milionů korun ročně. [64] Část veřejnosti a politiků vidí řešení ve vystoupení z EU. Vzhledem k ekonomické a politické provázanosti však není vystoupení ČR z EU příliš pravděpodobné. S ohledem na dané skutečnosti je tento scénář vývoje velmi nepravděpodobný.

5.4 Scénář č. 2 – dojde k přijetí nového zákona o zbraních a tento stav bude setrvávat

Hlavní aktéři

- Parlament České republiky
- Evropská unie
- Střelecká veřejnost

Stanovení hybných sil

- Legislativní proces v ČR
- Kontrola a represivní opatření vnitřních bezpečnostních složek

Stěžejní události

- Přijetí zákona o zbraních
- Dosažení přijatelného kompromisu mezi zájmy EU a střelecké veřejnosti v ČR

Přijetí nového zákona o zbraních bude mít hlavně dopad na budoucí držitele poloautomatických verzí tzv. útočných pušek (zbraně typu M-16, AK, nebo v ČR populární SA vz. 58). Tyto zbraně se přesunou ze současné kategorie B do kategorie R2. [62] Tyto zbraně v současnosti lze nabývat k ochraně zdraví, života a majetku, ale z důvodů požadavku na skryté nošení je tato možnost velmi limitována, není však nemožná. Tyto zbraně lze výborně využít k obraně domu, chaty či usedlosti. Pohrůžka namířenou útočnou puškou může mít také velký psychologický efekt. Dle nového zákona bude možno nabývat tyto zbraně pouze při uvedení důvodů uvedených v kapitole 5.1.1.2. To však nezabraňuje použití těchto zbraní při sebeobraně. To je, však limitováno nemožností tyto zbraně nosit, tzn. mít je u sebe nabitě a připravené k okamžitému použití. Dalším omezením je držení zásobníků s kapacitou nad 10 nábojů u dlouhých zbraní. [61] Tyto zásobníky se používají u útočných pušek včetně jejich poloautomatických verzí pro civilní trh. Většinou se k těmto puškám používají zásobníky s kapacitou 30 nábojů. Použití zásobníků s nižší kapacitou funkčnost zbraně nijak neomezuje, snižuje však možnosti a komfort jejího použití. Omezení použití zásobníků s kapacitou nad 20 nábojů u krátkých zbraní bude mít na současný stav minimální vliv, neboť maximální kapacita běžných zásobníků pistolí je 17 až 19 nábojů.

Obr. 22. M 16A2 [65]

Obr. 23. AK – 47 [66]

Přes neoddiskutovatelný fakt omezení svobody v nabývání zbraní se nenaplnily katastrofické vize některých politiků a odborníků. Přijetí tohoto zákona nebude mít na vnitřní bezpečnost České republiky velký vliv. Na možnosti nabývání nejrozšířenějších zbraní určených k sebeobraně, tj. pistolí, revolverů případně brokovnic se v podstatě nic nemění. Naopak pozitivně lze hodnotit případné možnosti lékařů nahlížet do centrálního registru zbraní. Pacienty, kteří trpí nemocemi vylučující držení zbraní, pak mohou ihned hlásit policii. Velmi kladný dopad na vnitřní bezpečnost ČR by mohlo mít přijetí nadstavbového zákona o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti. Tento zákon nezakazuje sportovní kluby, myslivecké spolky, branné spolky nebo bezpečnostní agentury, jak je někdy tvrzeno médii, ale postihuje ozbrojené skupiny, které snaží podřývat demokratický systém v České republice a často hájí zájmy ať už vědomě či nevědomě cizích států. Návrh tohoto zákona dále počítá se zřízením systému střelecké přípravy, formou akreditovaných kurzů, které budou organizovat Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany. Tento systém střelecké přípravy také pomůže vytvářet stanovenou zálohu státu pro reakce na krizové stavy či ohrožení státu. To vše lze považovat z hlediska vnitřní bezpečnosti za jednoznačně pozitivní element. Z těchto skutečností vyplývá, že lze považovat tento scénář za velmi pravděpodobný.

5.5 Scénář č. 3 – dojde k dalšímu omezení nabývání zbraní

Hlavní aktéři

- Parlament a Vláda České republiky
- Evropská unie
- Střelecká veřejnost

Stanovení hybných sil

- Legislativní proces v ČR
- Rozhodovací proces EU

Stěžejní události

- Další omezení nebo zákaz zbraní
- Odpor střelecké veřejnosti a politických představitelů
- Negativní vlivy na vnitřní bezpečnost ČR
- Růst proti unijních tendencí a nálad

V případě dalšího omezení nebo dokonce úplného zákazu nabývání zbraní v ČR by následoval jistý dopad na její vnitřní bezpečnost. Tyto snahy o omezení nabývání zbraní se mohou očekávat spíše ze strany institucí EU než ČR. Další restrikce v nabývání palných zbraní mohou mít tyto negativní důsledky:

- Komplikace efektivní obrany proti násilným trestným činům
- Převod velkého množství zbraní do nelegální sféry
- Snížení schopnosti části populace ovládat palné zbraně v případě ohrožení státu
- Útlum zbrojní výroby v České republice, zastavení vývoje nových zbraní a modifikací k již zavedeným zbraním, omezení schopností vyrábět zbraně a munici v době ohrožení státu
- Dopad na produkci a vývoj zbrojovek v Evropě. Řada českých firem má dceřiné společnosti v EU, nebo jsou součástí mezinárodního holdingu
- Vliv na státní rozpočet vyplývající z nutnosti zajistit odkup části zbraní státem

- Nárůst nákladů a objemu práce Policie České republiky, v důsledku kontrolní působnosti v této oblasti
- Zvýšení nákladů a zaneprázdnění orgánů činných v trestním řízení při projednávání trestných činů v souvislosti s nedovoleným držení zbraní a jiném protiprávním nakládání s těmito zbraněmi

Z toho jasně plyne zhoršení stavu v oblasti vnitřní bezpečnosti ČR v případě dalšího omezení či zákazu nabývání zbraní oproti stavu současnému. Ve snaze předejít tomuto negativnímu vývoji pro ČR Senát České republiky navrhl ústavní zákon, který do Listiny základních práv a svobod zakotvil právo bránit sebe i jiné se zbraní za podmínek stanovených zákonem. To má podle jeho tvůrců pomoci čelit odzbrojovacím tendencím v Evropské unii a zabránit tomu, aby mohlo být toto právo omezeno běžným zákonem. Vláda ČR tento návrh podpořila a Senát potřebnou většinou schválil. Návrh podpořila také petice občanů a teď jej čeká schvalovací proces v Poslanecké sněmovně. Sněmovna musí návrh odsouhlasit 3/5 většinou, neboť jde o rozšíření Listiny základních práv a svobod. [67] Zbraňová politika v České republice je neustále přezkoumávána a sledována ze strany EU. Tím se vytváří předpoklady možného navržení dalších restrikcí. Úředníci EU připravují “akční plán v oblasti zbraní” s nejasným obsahem. Z toho plyne, že lze pravděpodobně očekávat další snahy a tlak ze strany EU na omezování nabývání zbraní v České republice.

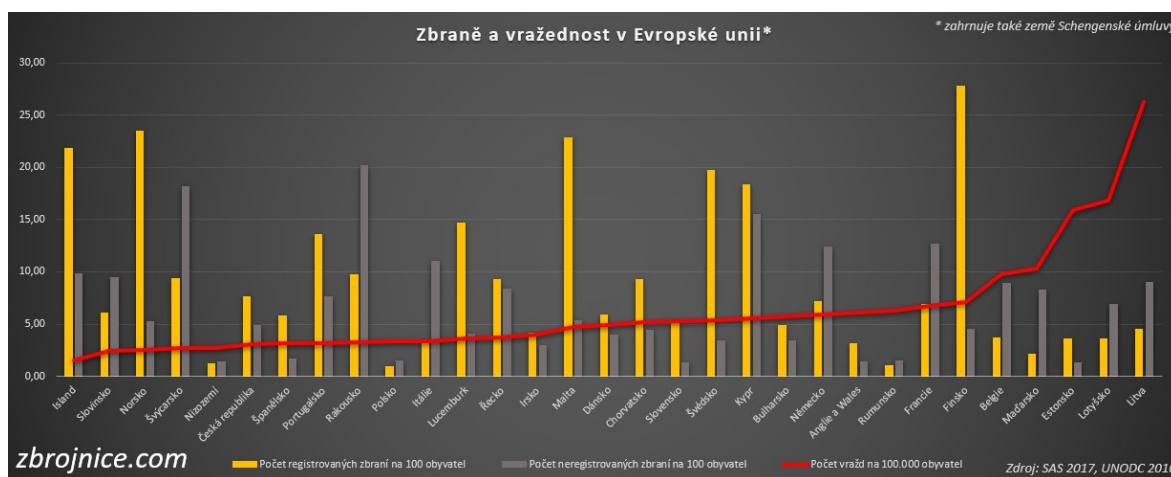
5.5.1 Dopad na kriminalitu

Pokud se zaměříme na problematiku zbraní a kriminality v Evropské Unii, tj. mezinárodní organizaci, jejíž orgány se snaží o omezení možnosti nabývání zbraní v ČR. Zjistíme následující skutečnosti:

- Česká republika je země s největším počtem držení zbraní z postkomunistických států (s výjimkou Chorvatska)
- Občané v ČR vlastní zhruba 3x méně zbraní ve srovnání se zeměmi v čele Světového indexu demokracie (např. Norsko, Island, Švédsko)
- V ostatních sousedních státech (Německo, Rakousko, Polsko) převažuje nelegální držení zbraní, na rozdíl od ČR, kde převažuje držení legálních zbraní [68]

V mezinárodním měřítku je srovnání obtížné kvůli rozdílům v terminologii a právní legislativě. Novelizace zbraňové směrnice z roku 2008 však všem státům EU uložila povinnost vytvořit elektronické registry zbraní. To dává poměrně přesný přehled o počtu

legálně držených zbraní v EU. Počty legálních zbraní jsou jedním aspektem, druhým jsou druhy a typy držených zbraní. Tyto druhy odpovídají pohledu a přístupu každého státu k civilnímu držení zbraní. Ve většině států EU jsou legální zbraně pouze pro sport a lov a nošení zbraní k sebeobraně je zakázáno. Výjimku představují státy vnímající legální zbraně v rámci individuální (ČR, Rakousko, Slovensko, Chorvatsko) nebo kolektivní (Švýcarsko, Finsko, Estonsko) obrany. [68] Počty nelegálních zbraní v EU vycházejí především z expertních odhadů a průzkumů. Na počet vražd a kriminalitu spáchanou se zbraněmi mají vliv i kulturní odlišnosti, národní a etnické rysy a celková úroveň kriminality. ČR patří ke státům s nadprůměrnou koncentrací střelných zbraní, počty vražd jimi spáchaných jsou však velmi malé. Případné omezení nabývání zbraní v ČR by tak nezlepšilo vnitřní bezpečnost státu a obyvatel z hlediska kriminality, ale pravděpodobně by došlo k jejímu zhoršení.

Obr. 24. Držení zbraní a počty vražd ve státech EU [68]

5.6 Terorismus a palné zbraně v EU

Původ zbraní použitých teroristy je nejdůležitějším důvodem k zavedení nové směrnice EU o zbraních a snahy o její implementaci do zákonů ČR. EU se snaží zaujímat k řešení problematiky terorismu komplexní přístup. Opatření v rámci tohoto přístupu mají za cíl:

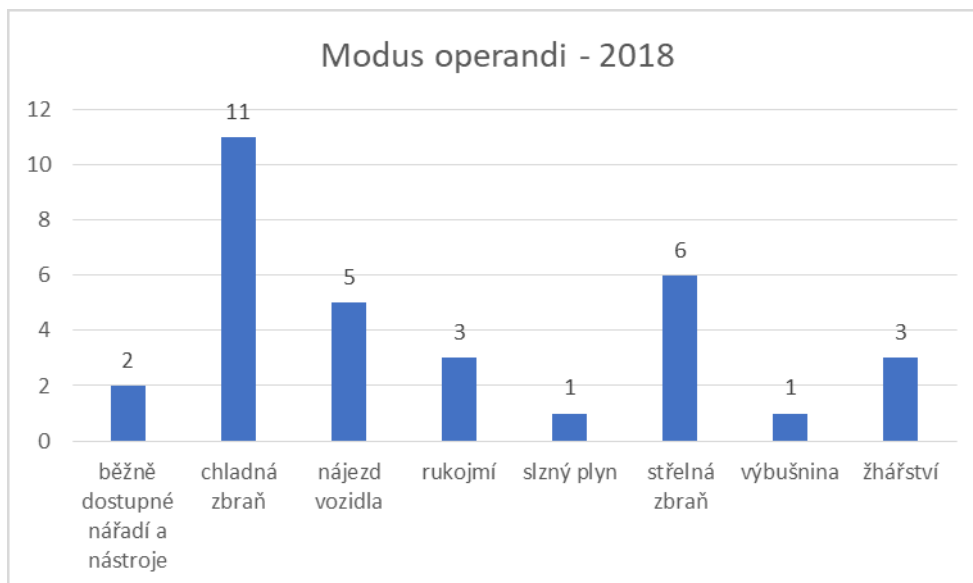
- Celkově zpřísnit pravidla a předpisy a předejít tak novým formám terorismu
- Posílit kontroly na vnějších hranicích
- Zlepšit kontrolu palných zbraní
- Vytvořit zvláštní orgán k potírání teroristické propagandy v kyberprostoru [69]

V rámci zlepšení kontroly palných zbraní byla Evropskou radou přijata 25. dubna 2017 směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní 91/477/EHS. Ta má za úkol především:

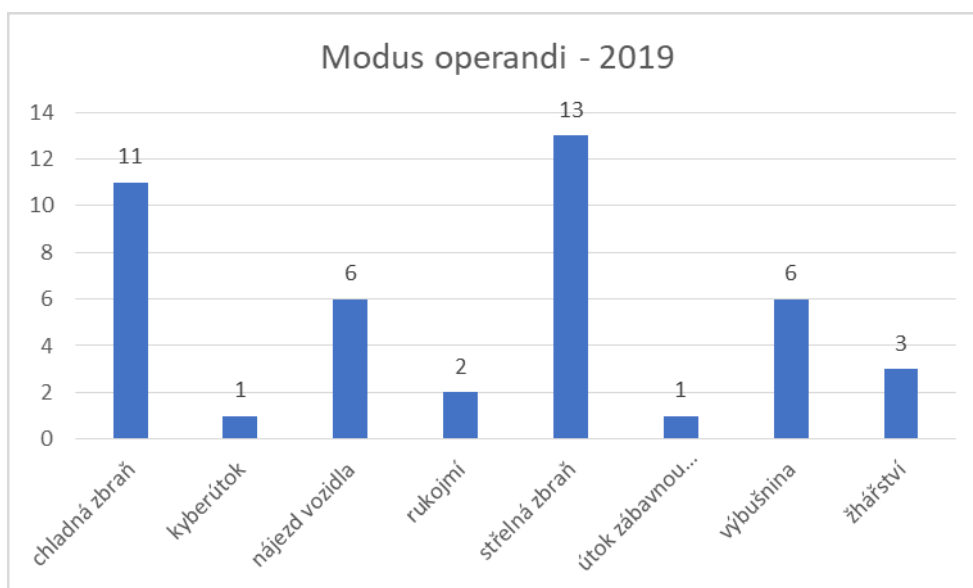
- Zlepšit možnosti sledování palných zbraní
- Zabránit nezákonným úpravám palných zbraní a znemožnit uschopnění znehodnocených palných zbraní ke střelbě
- Zpřísnit pravidla pro nabývání a držení nejnebezpečnějších palných zbraní
- Posílit pravidla pro označování střelných zbraní
- Harmonizovat pravidla pro označování střelných zbraní a zavést systém vzájemného uznávání značek mezi členskými státy
- Zřídit vnitrostátní systémy pro ukládání údajů z transakcí se střelnými zbraněmi [70]

Orgány EU tvrdí, že tato směrnice a její implementace představuje důležitý krok boje proti terorismu. Toto tvrzení vychází z předpokladu, že teroristé při útocích často užívají původně zbraně nedostatečně znehodnocené. Tato skutečnost je pravdivá pouze částečně. Jediným teroristickým útokem v EU, při němž bylo použito nedostatečně znehodnocené zbraně, z bývalého Československa, byl útok v roce 2015 v košer hypermarketu Hypercacher v Paříži. Původ většiny zbraní použitých teroristy nelze zcela dohledat. Tato skutečnost má tyto důvody:

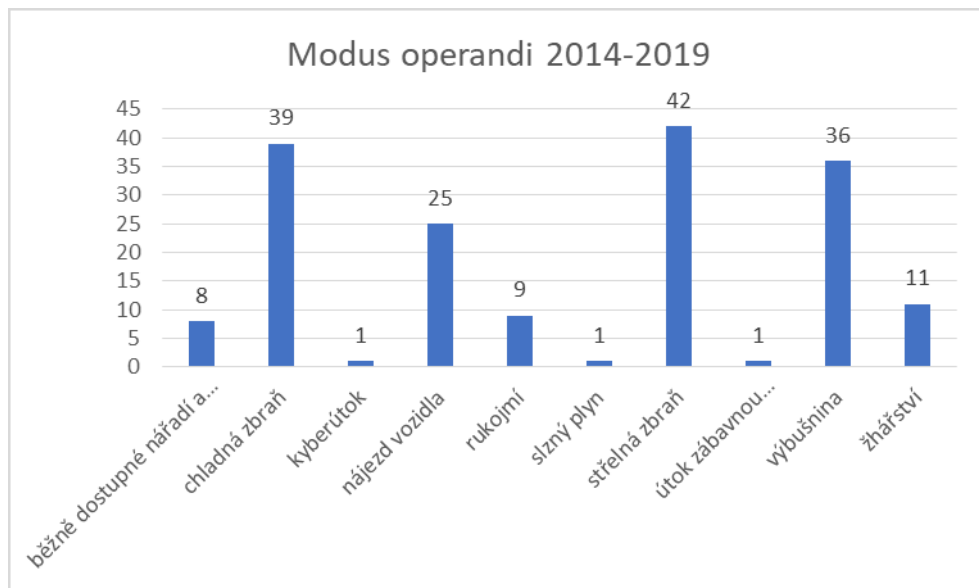
- Teroristy oblíbená zbraň, československý samopal vz. 61 Škorpion, se vyráběl v licenci na Balkáně a do EU se dostával především po ukončení válek v tomto regionu
- Československá útočná puška „samopal“ vz. 58, která se ze Slovenska dostala jako nedostatečně znehodnocená do západní a severní Evropy, byla také ve velkých počtech dříve vyvážena do Libye, která těmito zbraněmi zásobovala teroristické organizace v Evropě
- Teroristé nepoužívají pouze zbraně vyrobené v bývalém Československu a na Balkáně [71]

Obr. 25. Způsob provedení teroristických útok v EU v roce 2018 [72]

Obr. 26. Způsob provedení teroristických útok v EU v roce 2019 [72]

Obr. 27. Způsob provedení teroristických útoků v EU v období 2014 – 2019 [72]

Jak je z přiložených grafů patrné, použití střelných zbraní hraje důležitou úlohu při páchání teroristických útoků v EU. Z toho by se dalo usuzovat, že snahy EU jdou správným směrem. Omezení nabývání legálních zbraní však tento problém vyřeší pouze částečně. Cesty, kterými si teroristé mohou opatřit zbraně, jsou:

- Pašování zbraní – nelegální zbraně jsou do Evropské unie pašovány hlavně z balkánských států, často v souvislosti s obchodem s drogami. Dalšími zdroji jsou USA, Rusko a Ukrajina (konflikt na Ukrajině vedl k většímu objemu zbraní na černém trhu) [73]
- Přesun původně legálních zbraní – zbraně ukradené výrobcům, prodejčům nebo majitelům, zbraně od zkorumpovaných příslušníků bezpečnostních složek, fiktivní ztráty a krádeže zbraní
- Nedostatečně znehodnocení zbraní – někteří obchodníci se zbraněmi se snaží obohatit využíváním všech možných legislativních mezer a neberou ohledy na následky svého jednání. Ze Slovenska pocházely nedostatečně znehodnocené zbraně, jejichž úprava často spočívala pouze v přidání kovového špalíku do hlavně, který šlo jednoduše odvrtnat. Pro koupi těchto zbraní nebylo nutné splnit jakékoliv formality. Řada z těchto zbraní byla použita při trestné činnosti v EU. V reakci na tyto události

Slovenská republika upravila pravidla pro prodej těchto zbraní a přijala nařízení na zvýšení standardů pro znehodnocování zbraní [74]

- Úpravy plynovek, flobertek či expanzních zbraní a přístrojů – provedení úprav spočívající ve vložení kovové objímky do hlavně, výměně hlavně nebo převrtání průměru hlavně
- Nelegální výroby zbraní

Teroristické skupiny či jednotlivci mají k dispozici dostatek možností jak se k palným zbraním dostat. Mohou také zvolit jiný způsob útoku. Boj Evropské unie proti nelegálním zbraním má tedy opodstatnění, avšak snahy omezit nabývání legálních zbraní se jeví poněkud kontraproduktivními a populistickými

5.7 Vlastní komentář

Možnost koupit si a vlastnit palnou zbraň považuji za jeden z atributů moderního, silného, svobodného a demokratického státu. Diktátorské režimy se vyznačují mimo jiné obavami z vlastních ozbrojených občanů. V poslední době je zejména z různých společenských kruhů viditelná snaha poukazovat na to, že vlastnictví zbraně je spojena se zlými úmysly konkrétního člověka. Zbraně se pro ně staly ztělesněním zla. Dle mého názoru to však nejsou legálně ozbrojení lidé po celém světě, kteří zvyšují násilí a kriminalitu. Naopak dochází k relativizaci, snižování hodnoty lidského života a naprosté bezskrupulóznosti zločinců. To nutí občany se adekvátně bránit. Palné zbraně, při správném použití, naprosto stírají fyzické rozdíly mezi lidmi a zároveň zvyšují náklady na páchaní zločinů z pohledu pachatelů. Pokud má oběť zbraň, je pro zločince vždy těžší „kořistí“. Česká republika je ve vztahu ke zbraním velmi liberální zemí. Případný zájemce však musí splnit velmi vysoké požadavky na odbornou a zdravotní způsobilost. Musí být zákonů dbalý, a to nejen co se týče páchaní trestných činů ale i přestupků a nadměrného užívání návykových látek. Držitelé zbrojních průkazů v ČR jsou nejméně problematickou a konfliktní skupinou občanů. Současný zákon o zbraních v ČR osobně považuji za jeden z nejlepších na světě. Toto je oblast, v níž může být Česká republika vzorem všem ostatním státům. Setkávám se s názory, že stav, kdy si zbraň může pořídit každý, kdo je způsobilý, vytváří možnosti, kdy se potenciální zločinci mohou ke zbraním dostat snáze, než za stavu, kdy by držení zbraní nebylo vůbec možné. Případný zákaz by sice zabránil slušným lidem v legálním držení zbraní pro jejich vlastní obranu, nicméně zároveň by totéž znemožnil i zločincům. Ti by se ke zbraním nedostali a obyčejní lidé by neměli důvod si je vůbec pořizovat. Podle představ některých lidí by celá

společnost měla být kompletně odzbrojená, přičemž zbraně by mohly nosit jen ozbrojené složky typu policie a armády. Myslím si, že jde o velmi naivní představy, realitě velmi vzdálené. Kriminální živly či teroristé si zbraně opatří vždy. Jde o to, že pro člověka, který chce páchat zlo, bude zájem obstarat si palnou zbraň jakýmkoli způsobem natolik eminentní, že svého cíle nakonec dosáhne. Lidé dbalí zákonů, kteří uvažují o tom, že si zbraň pořídí, se naopak za situace plošného zákazu držení zbraní svého záměru s velkou pravděpodobností vzdají. Plošným zákazem by se nedocílilo ničeho jiného, než že by zamezilo slušným občanům bránit se, zatímco kriminálních živlů by se patrně nikterak nedotklo. Na druhou stranu je mě naprosto cizí názor radikálních liberálů, kteří tvrdí, že naopak čím více zbraní ve společnosti bude, tím více bude bezpečná. Obávám se, že lidská osobnost je natolik nevyzpytatelná a nevypočitatelná, že tuto liberální teorii aplikující na fenomén zbraní ve společnosti prvky tržní rovnováhy, nelze na lidskou společnost smysluplně použít.

5.8 Závěr

Tato kapitola popisuje návrh nového zákona o zbraních a nastiňuje scénáře vývoje vnitřní bezpečnosti v České republice s ohledem na zbraňovou politiku. Nejpravděpodobnější scénář vývoje povede k přijetí nové zbraňové legislativy přijatelné jak pro EU, tak i pro české občany a který nepovede k rozvrácení současného funkčního stavu. Jakékoliv další snahy o omezení nabývání zbraní se setkají s prudkou odmítavou reakcí jejich držitelů v ČR. Síla odporu proti omezování konkrétních práv a svobod se odvíjí od míry angažovanosti odporující části občanů. Tato míra závisí na dvou hlediscích: rozsahu a intenzitě. V míře rozsahu pravděpodobně nenastanou velké změny. Došlo k obratu dlouholetého poklesu počtu držitelů zbraní, následovaný jeho velmi mírným nárůstem. To je způsobeno mimo jiné malým zastoupením žen mezi držiteli zbrojních průkazů a zbraní. Co se intenzity týče, došlo v České republice k poměrně velkým změnám. Otázky ohledně držení zbraní se staly předmětem veřejné debaty a politickým tématem.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem zpracoval téma: „Prognóza vývoje vnitřní bezpečnosti se zaměřením na vybranou problematiku“. Mnou vybraná problematika je zbraňová politika v ČR. Jde o velmi zajímavé a aktuální téma, které se dotýká celé naší společnosti. Na tuto problematiku existuje velké množství často velmi protichůdných a radikálních názorů a přístupů. Samotná zbraňová politika je pouze jedním z mnoha vlivů působících na vnitřní bezpečnost ČR.

Tato bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je rozdělena na několik částí. V první části jsem uvedl a definoval základní terminologie a pojmy k dané problematice. Druhá část zpracovává vnitřní bezpečnost ČR, včetně popisu fungování bezpečnostního systému, bezpečnostních zájmů a hrozeb ČR, situace ohledně vnitřní bezpečnosti nebo pro vnitřní bezpečnost důležitých členství v mezinárodních organizacích. V třetí části jsou popsány vnitřní bezpečnostní složky, což zahrnuje především Policii ČR, zpravodajské služby a řadu dalších sil, včetně Armády ČR. Čtvrtá část popisuje zbraňovou politiku České republiky. Její historii a současný stav. Dále se zabývá problematikou zbrojních průkazů a popisuje podmínky pro jejich získání.

V praktické části je popsán návrh nového zákona o zbraních. Jsou vytvořeny tři alternativní scénáře dalšího možného vývoje včetně jejich dopadu na vnitřní bezpečnost v ČR. Během hledání informací jsem se dozvěděl mnoho nových, často pro mě překvapivých skutečností. Rozšířil jsem si znalosti jak v oboru bezpečnosti a problematiky zbraní, tak i z hlediska všeobecného přehledu. Zbraňová politika a přístup občanů ke zbraním v České republice jsou ovlivněny jednáními, smlouvami a událostmi na státní i mezinárodní úrovni. Aktuálně jsou to především snahy ze strany Evropské unie o snížení dostupnosti zbraní pro civilní občany. Je nutné tyto snahy o odzbrojení společnosti vnímat v souvislostech a podrobit kritickému myšlení. EU tímto způsobem zbytečně rozdmýchává nacionalistické a proti-unijní nálady. Zda jsou tyto snahy pouze důsledkem nekompetentnosti a neobjektivních představ, nebo jde o záměrné snižování připravenosti států a občanů k obraně či mají naplnit něčí osobní ambice o podobě světa, bude určitě v budoucnu předmětem odborných i laických debat, hypotéz a expertíz.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Vybrané definice bezpečnosti. *Webnode.cz* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <http://files.janjires.webnode.cz/2000000903657337516/Definice%20bezpe%C4%8Dnosti.pdf>
- [2] LUKÁŠ Luděk. Teorie bezpečnosti a typologie druhů bezpečnosti. *Docplayer* [online]. 2016 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/35560129-Teorie-bezpecnosti-a-typologie-druhu-bezpecnosti.html>
- [3] KOVÁRNÍK Libor. Otázky a odpovědi – vymezení pojmu zbraň. *Bezpecnostni-sbory.wbs.cz* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/5-2010/otazky_a_odpovedi_____vymezeni_pojmu_zbran.htm
- [4] HOGG, Ian V. *Moderní ruční palné zbraně*. Ilustroval Ray HUTCHINS. Praha: NV, 2005. ISBN 80-206-0771-4.
- [5] Nauka o zbraních. *Zbraně kvalitně* [online]. 2005 [cit. 2020-03-10]. Dostupný na: <https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/nauka-o-zbranich>
- [6] Nauka o střelivu. *Zbraně kvalitně* [online]. 2005 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/nauka-o-strelivu>
- [7] Zákon č. 40/2009 Sb. *Zákony pro lidi* [online]. 1. 12. 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40/zneni-20191201>
- [8] KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Brno: Josef Tůma, 2003. ISBN 80-866-8703-1.
- [9] O České republice. *Pražský hrad: Prezident* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/o-ceske-republice>
- [10] Všeobecné info o České republice. *Czregion* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.czregion.cz/vseobecne-info>
- [11] Evropa a Česko. *American centrum* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <http://www.americkecentrum.cz/program/lecture/evropa-cesko-2113-konference-knihovny-vaclava-havla>
- [12] Největší města ČR 2020. *Czech the world* [online]. 9. 9. 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://czechtheworld.com/nejvetsi-mesta-cr-rozloha-obyvatele-hustota/>

- [13] HDP ČR rostl o 2,4 %. *Finance.cz* [online]. 14. 11. 2019 [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/523878-rust-hdp-cesko/>
- [14] Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek. *Ministerstvo vnitra* [online]. 2005 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjyyM282u_qAhWHEMAKHY61A0wQFjABegQIChAE&url=http%3A%2F%2Fwww.mvc.r.cz%2Fsoubor%2Fbezpecnost-pdf.aspx&usg=AOvVaw3pB7ROK1xtfpJ8XM_0Zf2r
- [15] FRANK Libor. *Bezpečnostní prostředí české republiky* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/filemanager/files/6375.pdf>
- [16] Vývoj bezpečnostního prostředí. *Univerzita obrany* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/20040/mod_resource/content/1/V%C3%BDvoj%20beze%C4%8Dnostn%C3%AD%20prost%C5%99ed%C3%AD%20-%20Text.pdf
- [17] BALABÁN, Miloš a Bohuslav, PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.
- [18] STOJAR Richard. *Bezpečnostní prostředí 2018*. [online]. Univerzita obrany Brno 2018 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: https://www.unob.cz/cbvss/Documents/publikace/BP_2018.pdf
- [19] Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Praha, únor 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. 24 s. ISBN 978-80-7441-005-5.
- [20] *Armáda České republiky: symbol demokracie a státní suverenity: 1993-2012*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP MO), 2012. ISBN 978-80-7278-600-8.
- [21] V ČR loni vzrostla kriminalita o 3,5 procenta, přibylo i vražd. *České noviny* [online]. 16. 01. 2020 [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/-v-cesku-loni-vzrostla-kriminalita-o-3-5-procenta-na-199-221-cinu/1842856>
- [22] Policie hlásí nárůst kriminality v Česku, přibylo i vražd. Loni řešila téměř 200 tisíc trestných činů *iROZHLAS.cz* [online]. 16. 1. 2020 [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kriminalita-v-cesku-cesko-policie-trestne-ciny-2019_2001161127_ako

- [23] Násilná kriminalita v Česku opět roste. Počet vražd stoupl o čtvrtinu. *iDNES.cz* [online]. 16. 01. 2020 [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/policie-vyhodnoceni-kriminality-policejni-prezidium-rok-2019-cesko-michal-foit.A200116_082905_domaci_lre
- [24] Organizovaný zločin. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 17. 06. 2019 [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
- [25] Proměna zločinu v Česku: mafie za 30 let přešly od krádeží aut a prostituce k ekonomické kriminalitě. *iROZHLAS.cz* [online]. 21. 09. 2019 [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ncoz-organizovany-zlocin-kriminalista-mafie-trestna-cinnost-hospodarska_1909211321_cha
- [26] Kybernetické hrozby. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 17. 06. 2019 [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- [27] Jednotlivé druhy kyberkriminality. *Policie České republiky* [online]. 2019 [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kyberkriminalita.aspx>
- [28] Kyberkriminalita. *Policie České republiky* [online]. 2019 [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kyberkriminalita.aspx>
- [29] Extremismus. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 17. 06. 2019 [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>
- [30] Extremismus v ČR. *RVP* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19101/EXTREMISMUS-V-CR-UVOD-A-VYMEZENI-POJMU.html/>
- [31] Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území české republiky v roce 2018 *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha 2019, 34 s. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2018.aspx>

- [32] NOVÁK Libor. Proč teroristé neútočí v Česku? Odborníci našli odpověď u muslimů a uprchlíků. *EuroZpravy.cz* [online]. 3. 8. 2018 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/spolecnost/231322-proc-teroriste-neutoci-v-cesku-odbornici-nasli-odpoved-u-muslimu-a-uprchliku/>
- [33] Čtyři roky vězení. Nešlo o náhlé zatmění, řekl soudce k teroristickému činu seniora. *Česká justice* [online]. 14. 1. 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/01/ctyri-roky-vezeni-neslo-nahle-zatmeni-rekl-soudce-k-teroristickemu-cinu-seniora/>
- [34] ZARKA, Jean-Claude. *NATO*. Praha: HZ, 1999. Editio Q. ISBN 80-86009-25-4.
- [35] Vlajka NATO. *Vlajky.eu* [online]. [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.vlajky.eu/vlajka-NATO/>
- [36] Historie Evropské unie. *Evropská unie* [online]. [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/history_cs
- [37] Vlajka EU. *Vlajky.eu* [online]. [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.vlajky.eu/vlajka-Evropsk%C3%A1-unie/>
- [38] *Vše o OSN: historie, struktura, financování*. V Praze: Informační centrum OSN, 2014. ISBN 978-80-86348-18-6.
- [39] Vlajka OSN. *Vlajky.eu* [online]. [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.vlajky.eu/vlajka-OSN/>
- [40] Základní informace o OBSE. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. 09. 03. 2009 [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/obse/zakladni_informace_o_obse.html
- [40] VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.
- [41] Grafický manuál. *Policie České republiky. Policie České republiky* [online]. [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/3584947-Graficky-manual-policie-ceske-republiky.html>

- [42] Škoda Auto a Policie Představily Nové Policejní Vozy. *Tick3r.Blog.CZ* [online]. 1. 11. 2008 [cit. 2020-04-06]. Dostupný z: <http://tick3r.blog.cz/0811/skodovka-a-policie-predstavily-nove-policejni-vozy>
- [43] Provoz vrtulníků u policie v Česku v EU od 1. 5. 2004. *Vrtulnik.cz* [online]. 12. 02. 2020 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: <http://www.vrtulnik.cz/police/policie5.htm>
- [44] V Brně se před společnými opatřeními secvičovali policisté z SPJ Moravskoslezského a Jihomoravského kraje. *Týdeník policie* [online]. 17. 4. 2019 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: <https://tydenikpolicie.cz/v-brne-se-pred-spolecnymi-opatrenimi-secvicovali-policiste-z-spj-moravskoslezskeho-a-jihomoravskeho-kraje/>
- [45] Na ozbrojené šílence má policie speciální prvosledové hlídky. *Teplický deník* [online]. 21. 10. 2018 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: https://teplicky.denik.cz/zpravy_region/foto-na-ozbrojene-silence-ma-policie-specialni-prvosledove-hlidky-20181012.html?_ga=2.17853689.1569756926.1591461787-1088447789.1591461787
- [46] URN - Útvar rychlého nasazení Policie ČR. *Zj.blog.cz* [online]. 29. 09. 2008 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: <http://www-zj.blog.cz/0809/urn-utvar-rychleho-nasazeni-policie-cr>
- [47] Uherský Brod: 24 únor, úterý 12:30. *Zbraně Jirkovský* [online]. 2016 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: <http://www.zbranejirkovsky.cz/2016/04/28/mym-pohledem-uhersky-brod-24-unor-2015-utery-1230/>
- [48] TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0.
- [49] Bezpečnostní Informační služba. *Wikipedie* [online]. [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Bezpe%C4%8Dnostn%C3%AD_informa%C4%8Dn%C3%AD_sl%C5%BEba
- [50] *Armáda České republiky: symbol demokracie a státní suverenity: 1993-2012*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP MO), 2012. ISBN 978-80-7278-600-8.
- [51] Zákon č. 273/2008 Sb. *Zákony pro lidi* [online]. 24. 04. 2019 [cit. 2020-06-06]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

- [52] VANĚK, Tomáš. Stručná historie držení a nošení zbraní v českých zemích a „iniciativa“ komisařky EK Cecilie Malmström. *Vanektomas.cz* [online]. 9. 5. 2014 [cit. 2020-07-03]. Dostupný z: <http://www.vanektomas.cz/2014/05/09/strucna-historie-drzeni-a-noseni-zbrani-v-ceskych-zemich-a-iniciativa-komisarky-ek-cecilie-malmstrom/>
- [53] TERYNGEL, Jiří a Antonín KREML. *Zákon o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: Orac, 2004. Digesta (Orac). ISBN isbn80-86199-81-9.
- [54] KOMENDA, Jan. *Zákon o zbraních v praxi: 250 otázek a odpovědí (často kladené otázky, praktické příklady) : úplné znění zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu*. Brno: Jan Komenda, 2005. ISBN isbn80-239-4102-x.
- [55] ZÁRUBA, Jiří a Miroslav KRČ. *Zbrojní průkaz: vše, co potřebujete znát ke zkoušce odborné způsobilosti: texty norem: testové soubory s klíčem. 2., aktualiz. vyd.* Praha: Linde, 2004. ISBN isbn80-7201-509-5.
- [56] Zkouška odborné způsobilosti. *Zbraně kvalitně* [online]. [cit. 2020-07-03]. Dostupný z: <https://zbrankvalitne.cz/zbrojni-prukaz/zkouska-odborne-zpusobilosti>
- [57] GAWRON, Tomáš. Zbraně v ČR: počet držitelů zbraní neroste. *Zbrojnice.com* [online]. 18. 10. 2018 [cit. 2020-07-09]. Dostupný z: <https://zbrojnice.com/2018/10/18/zbrane-v-cr-pocet-drzitelu-zbrani-neroste/>
- [58] GAWRON, Tomáš. Trendy civilního držení zbraní v rámci jednotlivých skupin zbrojních průkazů. *Zbrojnice.com* [online]. 01. 11. 2018 [cit. 2020-07-09]. Dostupný z: <https://zbrojnice.com/2018/11/01/trendy-civilniho-drzeni-zbrani-v-ramci-jednotlivych-skupin-zbrojnich-prukazu/>
- [59] GAWRON, Tomáš. Fact check: Zbraně a zločinnost v ČR, Česká televize. *Zbrojnice.com* [online]. 06. 10. 2018 [cit. 2020-07-09]. Dostupný z: <https://zbrojnice.com/2019/10/06/fact-check-zbrane-a-zlocinnost-v-cr-ceska-televize/>
- [60] Návrh nového zákona o zbraních. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2020 [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <https://www.mvcr.cz/clanek/navrh-noveho-zakona-o-zbranich.aspx>
- [61] Shrnutí obsahu pracovní verze nového zákona o zbraních. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2019, 11 s. [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zakon-o-zbranich-strucne-shrnuti-pdf.aspx>

- [62] SMETÁNKA, Jakub. Zbraňová legislativa – Nový zákon o zbraních. *LEX* [online]. 14. 01. 2019 [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3327-zbranova-legislativa-novy-zakon-o-zbranich>
- [63] Zákaz ozbrojených skupin míří do sněmovny, spolek za práva držet zbraň uklidňuje vášně. *Česká justice* [online]. 8. 1. 2020 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z: <https://www.ceska-justice.cz/2020/01/zakaz-ozbrojenych-skupin-miri-snemovny-spolek-za-prava-drzet-zbran-uklidnuje-vasne/>
- [64] KOPECKÝ, Josef. Poslanci podpořili zákon o zbraních, aby Česko neplatilo pokutu Evropské unii. *iDNES.cz* [online]. 03. 06. 2020 [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/snemovna-zakaz-zakladani-paramilitarnich-skupin-navrh.A200603_143939_domaci_kop
- [65] M16 rifle. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: https://en.wikipedia.org/wiki/M16_rifle#/media/File:M16A2_noBG.jpg
- [66] World's Deadliest Inventor: Mikhail Kalashnikov, Father of AK-47. *Scitechdaily.com* [online]. [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <https://scitechdaily.com/worlds-deadliest-inventor-mikhail-kalashnikov-father-of-ak-47/>
- [67] Zbraň jako ústavní právo. Vláda podpořila návrh senátorů. *Ct24* [online]. 13. 07. 2020 [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3139820-zbran-jako-ustavni-pravo-vlada-podporila-navrh-senatoru>
- [68] GAWRON, Tomáš. Počet zbraní v České republice ve srovnání s ostatními zeměmi EU: v okolních zemích převažují nelegální zbraně. *Zbrojnice.com* [online]. 01. 12. 2019 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z: <https://zbrojnice.com/2019/02/01/pocet-zbrani-v-ceske-republice-ve-srovnani-s-ostatnimi-zememi-eu-v-okolnich-zemich-prevazuji-nelegalni-zbrane/>
- [69] Boj EU proti terorismu. *Consilium europa* [online]. [cit. 2020-08-05]. Dostupný z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/>
- [70] EU strengthens control of the acquisition and possession of firearms. *Consilium europa* [online]. 25. 03. 2017 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>

[71] GAWRON, Tomáš. Původ zbraní použitých teroristy v Evropské unii. *Zbrojnice.com* [online]. 25. 08. 2018 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z:

<https://zbrojnice.com/2018/09/25/puvod-zbrani-pouzitych-teroristy-v-evropske-unii/>

[72] DoVA: Aplikace pro správu databáze teroristických útoků. *DoVA* [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://dova.stpi.cz/>

[73] GAWRON, Tomáš. Nelegální zbraně II – pašované zbraně. *Zbrojnice.com* [online]. 06. 05. 2018 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z: <https://zbrojnice.com/2018/05/06/nelegalni-zbrane-ii-pasovane-zbrane/>

[74] GAWRON, Tomáš. Nelegální zbraně III – nedostatečné konverze. *Zbrojnice.com* [online]. 08. 05. 2018 [cit. 2020-08-05]. Dostupný z:

<https://zbrojnice.com/2018/05/08/nelegalni-zbrane-iii-nedostatecne-konverze/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
HDP	Hrubý domácí produkt
USA	United States of America – Spojené státy americké
OSN	Organizace spojených národů
NATO	North Atlantic Treaty Organization – Severoatlantická aliance
EU	Evropská unie
KLDR	Korejská lidově demokratická republika
ISAF	International Security Assistance Force – Mezinárodní bezpečnostní podpůrné síly
EUTM	European Union Training Mission – Výcviková mise EU
BRS	Bezpečnostní rada státu
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
AČR	Armáda České republiky
PČR	Policie České republiky
BIS	Bezpečnostní informační služba
PDW	Personal defense weapon – osobní obranná zbraň
GIBS	Generální inspekce ozbrojených sborů
URNA	Útvar rychlého nasazení
FAÚ	Finanční analytický útvar
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Palná zbraň – pistole a její části [5]</i>	15
<i>Obr. 2. Kulový (pistolový) náboj a jeho části [6]</i>	16
<i>Obr. 3. Brokový náboj a jeho části [6]</i>	16
<i>Obr. 4. Poloha České republiky na mapě Evropy [11]</i>	18
<i>Obr. 5. Vývoj HDP v letech 1997 – 2019 [13]</i>	20
<i>Obr. 6. Trestné činy a jejich objasněnost v období 2008 – 20019 [22]</i>	30
<i>Obr. 7. Nárůst počtu kybernetických trestných činů o období 2011 – 2019 [28]</i>	32
<i>Obr. 8. Vlajka NATO [35]</i>	36
<i>Obr. 9. Vlajka EU [37]</i>	36
<i>Obr. 10. Vlajka OSN [39]</i>	37
<i>Obr. 11. Znak PČR [41]</i>	39
<i>Obr. 12. Označení vozidel PČR [42]</i>	40
<i>Obr. 13. Zbarvení vrtulníků PČR [43]</i>	40
<i>Obr. 14. Policisté pořádkové jednotky [44]</i>	41
<i>Obr. 15. Prvosledová hlídka [45]</i>	41
<i>Obr. 16. Policisté URNA [46]</i>	44
<i>Obr. 17. Odstřelovač URNA [47]</i>	44
<i>Obr. 18. Znak BIS [49]</i>	47
<i>Obr. 19. Vývoj počtu držitelů zbrojních průkazů a vlastněných zbraní [57]</i>	61
<i>Obr. 20. Vývoj počtu držitelů zbrojních průkazů dle skupin [58]</i>	62
<i>Obr. 21. Počty trestných činů spáchaných se zbraněmi V ČR v období 2014 – 1018 [59]</i>	63
<i>Obr. 22. M 16A2 [65]</i>	71
<i>Obr. 23. AK – 47 [66]</i>	71
<i>Obr. 24. Držení zbraní a počty vražd ve státech EU [68]</i>	74
<i>Obr. 25. Způsob provedení teroristických útok v EU v roce 2018 [72]</i>	76
<i>Obr. 26. Způsob provedení teroristických útok v EU v roce 2019 [72]</i>	76
<i>Obr. 27. Způsob provedení teroristických útok v EU v období 2014 – 2019 [72]</i>	77

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. 10 Největších měst v ČR podle počtu obyvatel [12].....</i>	19
<i>Tab. 2. Porovnání trestné činnosti v letech 2018 a 2019 [23]</i>	30
<i>Tab. 3. Požadavky na přesnost střelby zkoušky odborné způsobilosti dle skupin zbrojního průkazu [56].....</i>	59